

CINKARNAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

LETO XXI

Celje, marec, april 1974

ŠTEVILKA 3.—4.

Izdaja Cinkarna Celje metalurško kemična industrija, Celje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Sentjarc. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 28. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar« Cinkarna, Celje. Telefon 23-981, interno 430. Tisk: »Papirkonfekcija« Krško. Po mnenju Sekretariata za informiranje v izvršnem svetu skupščine SRS je časnik oproščen davka na promet proizvodov (St. 421-1/72 z dne 5. 4. 1974).

Gospodarski načrt potrjen

Centralni delavski svet je dne 26. marca 1974 obravnaval osnovna izhodišča gospodarskega načrta za leto 1974. Na predlog poslovnega odbora in na osnovi razprav ter sklepov delavskih svetov temeljnih organizacij združenega dela in organizacije skupnih služb je osnovna izhodišča gospodarskega načrta potrdil.

Z gospodarskim načrtom za leto 1974 je načrtovana še bolj dinamična rast finančne učinkovitosti poslovanja od one, ki smo jo dosegli v letu 1973.

Ob planiranem porastu celotnega dohodka v primerjavi s preteklim letom za 95,6% je načrtovan porast porabljenih sredstev za 91,9%, skupne realizirane akumulacije za 113% in bruto skladov za 105%. Rezultat teh gibanj je planirano povečanje akumulativnosti celotnega dohodka in porabljenih sredstev v primerjavi z ono, ki je bila dosežena v letu 1973.

Povečanje akumulativnosti temelji na načrtovanem porastu proizvodnje celotnega podjetja za 62,13% (samih industrijskih obratov Cinkarne brez titanovega dioksida za 15,36%). Medtem ko je TOZD titanov dioksid preteklo leto končala iz znanih razlogov z izgubo, je za leto 1974 planiran dobiček. Del povečanja planiranega finančnega učinka v primerjavi s preteklim letom od-

pade na spremenjene odnose med nabavnimi in prodajnimi cenami, saj so bile prodajne cene izdelkov iz barvastih metalov v prvem polletju 1973 zamrznjene in smo zaradi tega proizvajali z izgubo.

Ob planiranem povečanju produktivnosti dela je načrtovano povečanje povprečnega osebnega dohodka v primerjavi z letom 1973 za 20% na 2.446,00 dinarjev. Vse temeljne organizacije planirajo povečanje bruto skladov v primerjavi z onimi, ki so bili ustvarjeni v preteklem letu.

Vsi ti rezultati temeljijo na korekturi učinkov po gospodarskem načrtu za že spremenjene in v kratkem pričakovane spremembe v odnosih med nabavnimi in prodajnimi cenami v primerjavi z onimi, ki so zajeti v načrtu.

Proizvodnja

Z gospodarskim načrtom za leto 1974 je predvideno povečanje vrednosti blagovne proizvodnje celotnega podjetja v primerjavi z doseženo v letu 1973 za 62,13%.

PLANIRANA VREDNOST BLAGOVNE PROIZVODNJE ZA LETO 1974 PO TOZD IN PE

TOZD PE	Vrednost proizvodnje po stalnih cenah		Indeks 1973=100
	Dosežena v I. 1973	Planirana za I. 1974	
Metalurgija	99.956.452	107.767.070	107,81
Kemija skupaj	79.522.953	94.171.198	118,42
Kemija I.	54.209.029	66.185.307	122,09
Kemija II.	12.242.662	15.397.084	125,75
Kemija III.	13.071.262	12.588.807	96,31
Titanov dioksid	20.438.376	144.255.600	705,80
Grafika	57.525.328	71.173.821	123,73
Vdrž. obrati	600.100	1.000.000	166,63
Skupaj Cinkarna	258.043.209	418.367.689	162,13
Skupaj industrijski obrati (brez titanovega dioksida)	237.604.833	274.112.089	115,36

Vrednosti so prikazane po principu tržne (eksterne) proizvodnje, s tem vrednost proizvodnje, ki se prodaja med temeljnimi organizacijami združenega dela ni podvojena. Zaradi takega načina prikazovanja gibanja proizvodnje, prihaja do neprimerljivih podatkov s preteklim letom v TOZD metalurgiji zaradi večje planirane prodaje kisline in cinkovega prahu v TOZD titanov dioksid od one v preteklem letu. Zaradi česar je porast vrednosti planirane proizvodnje v metalurgiji, ki je prikazan v tabeli za 10,6 poena manjši kot bi sicer bil, če bi to kisline plasirali na tržišče.

Visok porast vrednosti blagovne proizvodnje celotnega podjetja rezultira iz proizvodnje tita-

novnega dioksida, saj je ta obrat začel proizvajati iz znanih vzro-

PLANIRANA VREDNOST REALIZACIJE ZA LETO 1974 PO TOZD IN PE

TOZD PE	Vrednost realizacije v dinarjih		Indeks
	Dosežena 1973	Planirana 1974	
Metalurgija	260.922.141	427.971.968	164,07
Kemija skupaj	151.197.796	287.164.903	189,92
Kemija Celje	130.748.772	265.522.622	203,07
Kemija Mozirje	20.449.024	24.969.895	122,11
Grafika	69.454.958	90.203.248	129,87
Titanov dioksid	20.282.176	345.580.676	1.703,86
Vdrževalni obrati	51.285.609	83.435.039	163,26
Transport	13.794.078	13.522.837	98,03
Glavna direkcija	30.773.565	20.052.875	65,16
Celotno podjetje	597.710.323	1.267.931.546	212,13
Industrijski obrati brez titanovega dioksida	577.428.146	922.350.870	159,73

V tabeli prikazani zneski predstavljajo prodajno vrednost, zmanjšano za rabate. V prodajni vrednosti je zajeta realizacija med TOZD oziroma PE in eksterne realizacija.

Medtem pa znaša planirana bruto vrednost eksterne realizacije 1.080.776.829 dinarjev, neto prodajna vrednost (po odbitku rabatov in prevoznih stroškov izdelkov) pa 1.055.968.176 dinarjev za celotno podjetje.

Vplivi na obseg realizacije

TOZD Metalurgija

Povečanje planirane vrednosti prodaje za 64% v primerjavi z ono, ki je bila dosežena v letu 1973 izhaja iz:

— povečanja fizičnega obsega proizvodnje in realizacije, ki je planirano z upoštevanjem realizacije za ostale TOZD za 19,4%.

— višjih cen v primerjavi z onim v letu 1973, kar velja tako

kov šele v drugem polletju preteklega leta.

Zadovoljiva je tudi stopnja porasta blagovne proizvodnje industrijskih obratov Cinkarne (brez titanovega dioksida). Le obrat v Mozirju načrtuje manjšo proizvodnjo od one, ki jo je dosegel v letu 1973.

za cene surovin, kot gotovih izdelkov.

TOZD Kemija

Razlogi za povečanje obsega prometa so v glavnem isti kot v metalurgiji, le da je v obratu Mozirje planiran manjši fizični obseg proizvodnje in realizacije kakor v preteklem letu.

TOZD Grafika

Povečanje obsega planirane realizacije izhaja pretežno iz povečanja fizičnega obsega poslovanja.

TOZD titanov dioksid

Planirano je močno povečanje fizičnega obsega poslovanja v primerjavi s preteklim letom (indeks 705,8) in znatno višje cene surovin in izdelkov kakor v preteklem letu.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob prazniku dela
iskrene čestitke vsem članom
kolektiva in njihovim svojcem
Uredništvo

Gospodarski načrt potrjen

(Nadaljevanje s 1. strani)

PE Vzdrževalni obrati

Planirano povečanje prometa v primerjavi z letom 1973 izhaja iz planiranega povečanja obsega vzdrževanja (TiO₂ vse leto) zaradi višjih cen materiala.

PE Transport

Obseg realizacije je v letu 1974 po planu finančno manjši kakor v letu 1973 zajeti prevozniki stroški (eksterni) v prometu transporta letos pa so planirani v stroških koristnikov. Sam fizični obseg storitev pa je po planu večji kakor v preteklem letu.

Glavna direkcija

Predračun glavne direkcije in s tem realizacija je manjša od dosežene v letu 1973, ker sta v letu 1974 glavni laboratorij in razvoj izločena iz glavne direkcije.

Planirani poslovni rezultat

Zaradi planiranega povečanja obsega poslovanja industrijskih obratov Cinkarne, posebno pa TOZD — titanov dioksida in spremenjenih odnosov med nabavnimi in prodajnimi cenami, do katerih je prišlo v začetku januarja (posebno na področju predelave barvastih kovin in titanovega dioksida) je planirani finančni rezultat, v primerjavi z onim, ki je bil dosežen v letu 1973 izredno porastel.

Ob doseganju planirane višine proizvodnje in realizacije ter ob

nabavnih cenah surovin, energije, uslug ter prodajnih cenah, kakršne so bile planirane v začetku januarja letošnjega leta, bi ustvarili v letu 1974 na nivoju celotnega podjetja skupno z deležem partnerja iz NDR din 161.032.841 za bruto sklade.

Spričo spremenjenih pogojev poslovanja, do katerih je že prišlo od 1. januarja in sprememb, ki jih je pričakovati v krajšem času, je potrebno ta rezultat korigirati iz naslednjih naslovov:

- Zmanjšanje domačih prodajnih cen izdelkov iz cinka in svinca za 20% (uporaba faktorja 0,8) ob povečanju producerske cene cinka 38.348.600.— din
- Povečanje cen naftnih derivatov 10.906.470.— din
- Povečanje cen premoga 1.135.600.— din
- Povečanje cen prevoznih storitev 6.125.400.— din
- Povečanje cen električne energije 1.974.500.— din
- Povečanje cen stalnih surovin in materialov ter uslug 30.569.745.—. Kar skupno znaša 89.060.315 dinarjev.

Z upoštevanjem navedenih vplivov, ki bodo zmanjševali planirani finančni rezultat je realno pričakovati ob zaključku poslovnega leta 1974 znesek bruto skladov za Cinkarno dinarjev 42.398.923, za partnerja VVB Lacke und Farben iz NDR pa 29.573.603 dinarjev.

Izguba na glavni direkciji nastaja, ker z nočninami, ki so v veljavi ne pokrivamo stroškov samskega doma.

Izguba v vzdrževalnih obratih nastaja, ker stroške galvanice in vode za EMO ne pokrivamo s prodajno ceno.

Razvojna linija planiranih finančnih kazalcev, kaže v primerjavi z letom 1973 še nadalje pozitivne tendence razvoja tudi ob upoštevanju novih pogojev poslovanja, ki prinašajo dodatne podražitve, odnosno zmanjšanje prodajnih cen v primerjavi z onimi, ki so planirane.

Tako je v primerjavi z letom 1973 planiran porast celotnega dohodka za 95,6%, porabljenih sredstev za 91% in bruto skladov (brez upoštevanja nemškega dela za 105%).

Povprečni osebni dohodek na zaposlenega je planiran na 2.446.— za okoli 20%.

Produktivnost dela na zaposlenega naj bi porastla v merilu celotnega podjetja za 43,03% s tem, da je planiran porast vrednosti proizvodnje po stalnih cenah za 62,13%, število zaposlenih pa za 19,10%.

Na visoko povečanje produktivnosti dela bo vplivala predvsem novoustvarjena vrednost v obratu titanovega dioksida ob modernem tehnološkem postopku, ki zahteva manj živega dela.

MISLI

Kdor se prepusti slučaju, naredi iz svojega življenja pravo loterijo.

Kdor sam tekmuje, je vedno prvi.

M.

Proizvodnja in produktivnost v mesecu marcu in kumulativno v I. četrtletju

PRIMERJAVA Z ISTIM MESECEM PRETEKLEGA LETA.

Vrednost blagovne proizvodnje, računana po stalnih cenah, ki je bila dosežena v marcu letos, je v merilu celotnega podjetja za 31,55% večja od one, ki je bila dosežena v istem mesecu preteklega leta. Do tako močnega povečanja proizvodnje prihaja zaradi nove proizvodnje titanovega dioksida, ki je v prvem polletju preteklega leta še ni bilo. Saj je bila vrednost proizvodnje v preostalem delu podjetja v letošnjem marcu celo manjša za 2% od one, ki je bila dosežena v istem mesecu preteklega leta.

Na zmanjšanje proizvodnje v marcu letos so vplivali naslednji dejavniki: pomanjkanje cinka (zaradi zakasnitve dobave iz Zambije) je imelo za posledico občutno manjšo proizvodnjo cinkove pločevine. Ta izpad bo mogoče finančno nadoknaditi. V TOZD kemiji je bila letos dosežena manjša proizvodnja kromovega galuna, modrega bakra, flovita in superfosfata. Vendar je kemija Celje kljub tem izpadom dosegla v letošnjem marcu večjo proizvodnjo ker je le-te nadomestila z večjo proizvodnjo ostalih proizvodov. Kemija III. v Mozirju je v letošnjem marcu dosegla manjšo proizvodnjo zaradi spremembe asortimenta in delnega izpada proizvodnje premaznih sredstev, ki so v glavnem postala nerentabilna zaradi velikega povečanja cen reprodukcijskega materiala ob sedanjih prodajnih cenah.

TOZD grafika je sicer v letošnjem marcu ustvarila za 7,1% večjo proizvodnjo od one v marcu preteklega leta, vendar so jo prav tako pestile težave z nabavo surovin in cenami le-teh, kar je imelo za posledico izpad dela proizvodnje organolov, tiskarskih barv in pomožnih sredstev. To je povzročilo zmanjšanje dinamike porasta proizvodnje v tej TOZD.

Proizvodnja galvanice je bila za 2,8% manjša od one v marcu 1973.

Primerjava dosežene proizvodnje v marcu z ono v februarju

V marcu tega leta ustvarjena

proizvodnja je v merilu celotnega podjetja za 7,62% večja od one, ki je bila dosežena v mesecu februarju. Če izločimo obrat titanov dioksida pa za 4,69%.

Zaradi pomanjkanja cinka je le TOZD metalurgija dosegla za 3% manjšo proizvodnjo od one v februarju. Vse ostale TOZD pa so dosegle večjo proizvodnjo in sicer: TOZD kemija za 15,78%, TOZD grafika za 4,66%, TOZD titanov dioksida za 17,2% in galvanica za 5,36%.

Primerjava vrednosti dosežene proizvodnje v prvem trimesečju z vrednostjo, ki je bila dosežena v istem razdobju preteklega leta.

Vrednost proizvodnje, dosežene v prvem trimesečju letošnjega leta je v merilu celotnega podjetja za 34,3% večja od one, ki je bila dosežena v istem razdobju preteklega leta. Če izločimo vpliv nove proizvodnje titanovega dioksida, znaša to povečanje v preostalem delu proizvodnje 5,67%.

Posamezne TOZD so dosegle letos v primerjavi s preteklim letom naslednje rezultate: TOZD metalurgija — povečanje za 6,13%, TOZD kemija — zmanjšanje za 1,35%, TOZD grafika — povečanje za 18,80%, galvanica — vzdrž. obrati — povečanje za 36,84%.

PREGLED PLANIRANEGA ZNESKA BRKTO SKLADOV CINKARNE Z UPOŠTEVANJEM PODRAŽITEV PO TOZD

TOZD	Planirani znesek bruto skladov	% od prod. vred.	Udeležba skladov Cinkarne
Metalurgija	11.994.880	2,79	28,29
Kemija skupaj	17.093.018	5,82	40,31
Kemija Celje	16.982.317	6,30	40,05
Kemija Mozirja	110.701	0,40	0,26
Grafika	7.377.271	7,87	17,40
Titanov dioksida	7.112.754	2,05	16,78
Glavna direkcija	— 447.780	— 2,23	— 1,06
Vzdrževanje	— 454.507	— 0,54	— 1,07
Transport	— 276.713	— 2,04	— 0,65
Skupaj	42.398.923	3,92	100,00

Temeljna organizacija združenega dela kemija je imela dve voliči. Na sliki: delavca obrata organskih barvil volita delegate.

CDS potrdil zaključni račun

Poslovni rezultat industrijskih obratov Cinkarne (brez TiO_2) je bil v letu 1973 boljši od onega v letu 1972. Ta del podjetja je ustvaril v letu 1973 20.603.198.—dinarjev, sredstev za bruto sklade, kar je v primerjavi s preteklim letom, ko so le-ti znašali 12.682.461.—dinarjev za 62,45% več. Finančni rezultat je posledica naslednjih tokov: povečanja obsega proizvodnje v primerjavi s preteklim letom, sprememb asortimenta in uvajanja novih proizvodov, kar je povzročilo zmanjšanje udeležbe materiala v strukturi prodajne cene, pravilne selektivne politike, posebno v prvem polletju, ko so bile cene vsem proizvodom zadržane na nivoju iz decembra leta 1972, povečanja prodaje v tujino in spremenjenega odnosa med nabavnimi in prodajnimi cenami barvastih kovin v drugem polletju.

Vsa ta gibanja so v letu 1973 izboljšala rentabilnost poslovanja. Akumulativnost celotnega dohodka je porasla v primerjavi z ono v letu 1972. za 21,2%, akumulativnost povprečnih uporabljenih sredstev, pa je porasla za 43,89%. Porast celotnega dohodka družbenega proizvoda in skladov je bil hitrejši od porasta uporabljenih in povprečnih sredstev.

Doseženi poslovni rezultat industrijskih obratov je tudi boljši od planiranega, saj so bruto skladi v primerjavi s planiranimi porastli za 55,88%. Vendar pa je bil ta učinek v glavnem dosežen v poslovni enoti metalurgija. Tudi poslovna enota kemija je dosegla večjo maso bruto skladov od planirane. Močno pa je zaostala za načrtovanim finančnim rezultatom poslovna enota grafika, ki je ustvarila le 36,02% načrtovanega zneska za sklade. Ostale poslovne enote so prav tako ustvarile znatno več od pričakovanih rezultatov. Poslovna enota titanov dioksid je ustvarila v letu 1973 izgubo v zne-

sku 23.460.347.—dinarjev. Izguba je nastala še pri substanci, zaradi prekomerne uporabe surovin, materiala, goriva in energije. 51% tega zneska pokriva Cinkarna, 49% pa partner VVB Lacke und Farben, Berlin.

Na Cinkarno odpada pokritje izgube v znesku 11.724.669.—dinarjev. Ker se ta znesek po sklepu centralnega delavskega sveta razmeji na tri leta, mora celotno podjetje pokriti v letošnjem letu eno tretjino izgube v znesku 4.443.408.—dinarjev. Za ta znesek se zmanjšujejo ustvarjeni bruto skladi industrijskih obratov Cinkarne.

likor je znašala v letu 1972 na 63,67% v letu 1973 v merilu celotnega podjetja.

DOSEGANJE PLANIRANE EKSTERNE NETO REALIZACIJE

Plan eksterne neto realizacije v merilu celotnega podjetja je bil dosežen s 105,98%. Fizični obseg planirane eksterne neto realizacije pa je bil dosežen le s 94%.

Razlika izhaja iz višjih doseženih prodajnih cenah in spremembe asortimenta.

Pri teh izračunih je izločen vpliv interne realizaciji storitev in proizvodov ter investicij v lastni režiji, ki so v celotnem dohodku, ki ga ugotavlja knjigovodstvo zajete. Tudi drugi dohodki v tej analizi niso zajeti.

Vplivi na odstopanje od planirane netoprodajne vrednosti.

Iz naslova fizičnega obsega prodaje je nastal izpad zaradi manjše količine od planirane v znesku		
Povečanje zaradi večje količine od planirane za		80.491.274.—din
Saldo zmanjšanje zaradi manjše količine znaša torej		26.406.412.—din
Iz naslova gibanja prodajnih cen je nastalo povečanje zaradi večjih cen od planiranih in zaradi spremembe asortimenta v znesku in zmanjšanje iz istega naslova za		
Saldo povečanje iz naslova cen in asortimenta znaša		55.517.073.—din
		2.841.147.—din
		52.675.926.—din
Povečanje iz naslova cen in asortimenta znaša torej zmanjšanju iz naslova fizičnega obsega pa		
Saldo povečanja planirane prodaje znaša		52.675.926.—din
		26.406.412.—din
		26.269.514.—din

Doseganje planirane realizacije v poslovnih enotah v letu 1973

Poslovna enota	Doseganje planiranega finančnega obsega prodaje	Doseganje planiranega obsega prodaje z upoštevanjem prodajnih cen
Metalurgija	105,59	122,96
Kemija	92,37	102,66
Grafika	74,58	80,09
Titanov dioksid	87,85	92,83
Vzdrževanje	43,40	46,42
Transport	239,82	266,23
Direkcija	93,31	93,31

Vplivi na odstopanja od planirane vrednosti prodaje po poslovnih enotah (v dinarjih)

Poslovna enota	Fizični obseg prodaje		Prodajne cene asortimentov		Saldo	
	večji	manjši	večje	manjše	več	manj
Metalurgija	10.218.805	—	31.737.113	—	41.955.918	—
Kemija	—	10.959.608	14.774.370	—	3.814.762	—
Grafika	—	21.960.299	4.756.642	—	—	17.203.657
Titanov dioksid	—	2.628.090	1.076.998	—	—	1.551.092
Vzdrževanje	—	2.179.691	116.729	—	—	2.062.962
Transport	1.133.158	—	214.074	—	1.347.232	—
Direkcija	—	30.687	—	—	—	30.687
SKUPAJ	11.351.963	37.758.375	52.675.926	—	47.117.912	20.848.398

Poslovna enota metalurgija

Preseganje planiranega fizičnega obsega realizacije eksterne blagovne proizvodnje je posledica manjše porabe žveplene kislina v poslovni enoti titanov dioksid od planirane, večje prodaje dimnih tuljav in priključkov od planirane, večje prodaje piritnih ogorkov in cinkovega prahu. Izpada proizvodnje cinkove pločvine in zamak cinka ni uspelo v celoti pokriti s prodajo

Temeljna organizacija združene dela kemije je imela dve volišči: Na sliki: delavca obrata organskih barvil volita delegate.

OBSEG POSLOVANJA — INDUSTRIJSKI OBRATI

Celotni dohodek v primerjavi s preteklim letom

Opis	Vrednost		Struktura v %		Indeks 1972=100
	1972	1973	1972	1973	
	(v dinarjih)				
Realizacija izdelka doma	246.762.722	316.013.412	62,85	63,29	128,1
Realizacija v tujini	111.683.067	124.373.183	28,45	24,91	111,4
Skupaj:	358.445.784	440.386.595	91,30	88,20	122,9
Realizacija storitev	7.595.310	7.791.288	1,93	1,56	102,6
Realizacija materiala	2.027.246	9.766.528	0,52	1,96	481,8
Realizacija materiala in storitev	9.622.556	17.557.816	2,45	3,52	182,5
Realizacija storitev v celotni režiji	12.287.824	12.541.800	3,12	2,51	102,1
Interna realizacija storitev in proizvodnje	450.642	19.636.769	0,15	3,93	4357,5
Skupaj realizacija	380.806.806	490.122.980	97,02	98,16	128,7
Drugi dohodki	11.795.331	9.161.469	2,98	1,84	77,7
Celotni dohodek	392.602.137	499.284.449	100,00	100,00	127,2

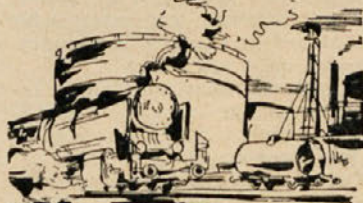
GIBANJE PRODAJE V TUJINO

Področje	1972	% udeležbe	1973	% udeležbe	Ind. 1972=100
Konvertibilno področje	4.423.183	71,83	5.444.257	63,67	123,08
Klirinško področje	1.734.167	28,17	3.105.295	36,33	178,06
Skupaj:	6.157.350	100,00	8.549.552	100,00	138,85

Celotni dohodek, ki je bil v letu 1973. dosežen v industrijskih obratih Cinkarne (brez $PE TiO_2$) je za 27,2% večji od onega, ki je bil ustvarjen v letu 1972. Prodaja izdelkov na domače tržišče je porasla za 28,1%, prodaja v tujino pa za 11,4%. Porast prodaje na domače tržišče je bil močnejši od porasta celotnega dohodka, čeprav je na porast celotnega dohodka močno vplivala interna realizacija in odprodaja materiala. Prav zaradi tega pa je padla udeležba prodaje izdelkov v strukturi celotnega dohodka od 91,3% kolikor je znašala v letu 1972 na 88,2% v letu 1973. Udeležba domače prodaje v strukturi je sicer porasla od 62,85% na 63,29%, udeležba izvoza pa je padla od 28,45% na 24,91%. Močno pa je porasla udeležba interne realizacije ter odprodaje materiala.

Izvoz je bil udeležen v letu 1972 v skupni vrednosti prodaje izdelkov za 31%. V letu 1973 pa

z 28,4%. Do zmanjšanja udeležbe izvoza je prišlo kljub povečanju obsega le-tega, zaradi spremenjenih odnosov med cenami na domačem trgu in onimi, ki jih je mogoče doseči v tujini ter zaradi spremembe asortimenta prodaje v podjetju.

Devizna vrednost izvoza, ki so jo ustvarili industrijski obrati je znašala 7.543.734 \$ in je bila za 22,5% večja od one v letu 1972.

Na poslovno enoto titanov dioksida pa je v letu 1973 odpadlo 1.005.818 \$ izvoza. Ker je bil izvoz titanovega dioksida usmerjen pretežno na klirinško tržišče, je padla udeležba izvoza na konvertibilno tržišče od 71,83% ko-

CDS potrdil zaključni račun

(Nadaljevanje s 3. strani)

Vplivi na odstopanje od planirane vrednosti prodaje v posameznih organizacijskih enotah poslovne enote kemije.

Organ. enota	Fizični obseg prodaje		Prodajne cene — asortimana		Saldo	
	večji	manjši	večje	manjše	več	manj
Anorganska kemija	—	6.658.451	12.409.106	—	5.750.655	—
Celje OOB	—	5.739.165	993.715	—	—	4.745.450
Obrat Ljubija	1.438.008	—	1.371.549	—	2.809.557	—
SKUPAJ	1.438.008	12.397.616	14.774.370	—	8.560.212	4.745.450

Iz tabele je razvidno, da je v okviru poslovne enote kemija presegel planirano realizacijo edinole kolektiv obrata v Ljubiji, medtem ko je bil v obeh celjskih organizacijskih enotah ustvarjen obseg prometa znatno manjši od planiranega.

V obratih anorganske kemije je prišlo do največjih izpadov planiranega prometa naslednjih proizvodov: litopona — 1.381.000 din, svinčevih oksidov 2.254.681 din, modre galice — 2.744.287 dinarjev, modrega bakra 2.456.209 din in natrijevega hidrosulfita — 2.631.654 dinarjev.

Izpad v obratu organskih barvil je nastal pri celotnem asortimentu, pri čemer je odpadlo na žveplena barvila kar 80 % celotnega izpadlega zneska planirane realizacije tega obrata.

Prodaje po nižjih cenah od planiranih ni bilo.

Poslovna enota grafike

V tej enoti je prišlo do največjega izpada planiranega fizičnega obsega prometa in to kljub rebalansu plana v drugem polletju. Do izpada je prišlo pri celotnem asortimentu. Ta izpad obsega prometa je povzročil občuten izpad mase prvega pokritja, kar se odraža na finančnem rezultatu enote, ki je zelo zostal za planiranim.

Poslovna enota titanov dioksid

Zaradi redukcije električne energije je bil obseg realizacije

Poslovna enota vzdrževanje

Do izpada fizičnega obsega prometa je prišlo zaradi nedoseganja planiranega obsega prodaje betonskih votlakov, galvane in planiranih eksternih uslug delavnic.

Dosežena prodajna cena ure strojnega obrata za tuje stranke je bila višja od planirane, medtem ko je bila ura gradbenega oddelka, ki je bila dosežena na trgu, manjša od planirane.

Poslovna enota transport

Povečanje obsega planirane eksterne realizacije izhaja iz povečanja prometa avtosternov (za 90 %). Zaradi manjšega obsega proizvodnje titanovega dioksida po požaru je ostajalo več žveplene kisline za prodajo, kot pa ja bilo to po planu ob začetku leta predvideno.

Do povečanja planirane prodaje iz naslova cen je prišlo zaradi povečanja transportne tarife, kar je bila posledica podražitve pogonskega goriva.

nove proizvodnje titanovega dioksida v letu 1973.

Ostale poslovne enote so povečale vrednost blagovne proizvodnje, ki je bila dosežena v letu 1972 za 5,21 %.

Indeksi doseganja vrednosti blagovne proizvodnje v posameznih poslovnih enotah v primerjavi z l. 1972. (Indeks 1972=100).

Metalurgija — 99,03
Kemija — 105,39
Grafika — 124,82
Titanov dioksid —
Vzdrževanje — 458,90

V poslovni enoti metalurgija je bila v letu 1973 dosežena manjša proizvodnja od one, ki je bila dosežena v letu 1972 pri naslednjih proizvodih: cinkov prah za 1,41 % — remont; žveplena kislina v PIK za 1,79 % — remont; cinkove pločevine za 12,11 % — redukcija električne energije, pomanjkanje cinka; cinkovih čašic za 10,62 % — pomanjkanje ustrezne kvalitete

Indeksi doseganja plana blagovne proizvodnje po posameznih poslovnih enotah (plan = 100)

Metalurgija	Kemija	Grafika	TiO ₂	Vzdrževanje
101,62	93,95	78,16	94,36	47,19

Poslovna enota metalurgija je sicer svojo plansko proizvodno zadolžitev za leto 1973 presešla, vendar je prišlo do velikih odstopanj od planiranega asortimenta. Vzrok temu so bile normalne tržne razmere, posebno v prvem polletju, ko je cena cinku skokovito naraščala ob zadržanih prodajnih cenah izdelkov iz cinka. Zaradi tega pomanjkanja cinka in redukcije električne energije ni bila dosežena planirana proizvodnja cinkove pločevine, zamak cinka, žlebov, cevi, rondel in žice in je bila manjša

Delavci iz poslovne enote vzdrževanje in energetika so v času malice prišli masovno na voliše; volitev so se udeležili 88,77 odstotno.

cinka in stanje strojnih naprav; zamak cinka za 9,52 % — pomanjkanje cinka ustrezne kvalitete in cene; pocinkani žlebovi in cevi za 19,77 % — zaradi pomanjkanja pločevine in zadržane prodajne cene. Proizvodnja vseh ostalih proizvodov je bila večja od one v preteklem letu.

Poslovna enota kemija je dosegla v letu 1973 manjšo proizvodnjo naslednjih proizvodov: kromovega galuna za 29,75 % — remont; cinkovega sulfata za 2,03 % — remont, el. energija; svinčevih oksidov za 13,86 % — svinec, strojne naprave; superfosfata za 6,66 % — proizvodnja je odvisna od potreb Tovarne dušika Ruše; modre galice za 18,94 %; organskih barvil za 11,73 % — omejevanje proizvodnje zaradi porasta nabavnih cen surovin na eni strani in zadržanih prodajnih cen na drugi strani.

V poslovni enoti grafika je bila proizvodnja celotnega asortimenta izdelkov večja od one, ki je bila dosežena v letu 1972.

Tudi v poslovni enoti vzdrževanje je bila proizvodnja betonskih votlakov in galvane večja od one v letu 1972.

Primerjava doseženih proizvodnih rezultatov s planiranimi.

Letni proizvodni plan blagovne proizvodnje je bil v merilu celotnega podjetja dosežen z 92,43 %, brez upoštevanja poslovne enote TiO₂ pa z 92,28 %.

od planirane, po drugi strani pa je bila izdelana količina 1.235.265 kg plošč za izvoz ter ostalih valjanih proizvodov po individualnih naročilih.

Poslovna enota kemija je dosegla plan proizvodnje le naslednjih proizvodov: cinkovega sulfata, natrijevega sulfida, superfosfata, cinkovega belila, pomožnih sredstev, zemeljskih in vodovodnih barv, antikorozijske barve, korocinkov in uslug v obratu Ljubiji. Proizvodnja vseh ostalih proizvodov pa je bila manjša od planirane.

Do največjih izpadov je prišlo pri proizvodnji naslednjih proizvodov: svinčevih oksidov za 30,54 %, modre galice za 30,27, flovita za 27,69 %, modrega bakra za 11,5 %, humovitov za 15,5 %, organskih barvil za 24,93 %, ftalatih minijev za 48,17 % in oljnih minijev za 11,18 %.

Poslovna enota grafika je dosegla le proizvodni plan kemikalij za grafično industrijo. Proizvodnja vseh ostalih proizvodov pa je občutno manjša od planirane: tiskarskih barv za 38,4 %, pomožnih sredstev za 47,78 %, organolov za 33,59 %, mikrocink plošč za 5,01 %, dosežena bruto proizvodnja kemolit plošč pa je za 9,74 % manjša od planirane. Vrednost tiskarskih uslug je dosegla le 55,4 % letne planirane vrednosti prometa.

Poslovna enota TiO₂ je letni plan proizvodnje, ki je znašal po

Za svečano vzdušje, ki je na dan volitev vladalo v našem kolektivu je podkrepila tudi godba na pihala.

manjši od planiranega (po rebalansu).

Pri izvozu na konvertibilna tržišča je bila dosežena večja cena od planirane, zaradi česar je dosežena povprečna prodajna cena večja od planirane.

4 CINKARNAR

CDS potrdil zaključni račun

rebalansu 2.500 tón proizvoda kvalitete anatas, dosegla s 94,63 %.

Nedoseganje planirane količine je predvsem posledica redukcij električne energije.

Poslovna enota vzdrževanje je dosegla le 47,19 % vrednosti planirane proizvodnje galvanne in votlakov skupaj.

Izkoristek časovnega fonda in produktivnost dela

Ker je bil v letu 1972 obrat titanov dioksid še v izgradnji, je mogoča primerjava dosežene produktivnosti v obeh letih le za obrate stare Cinkarne brez poslovne enote TiO₂. Vendar je potrebno ta izračun še popraviti za število delavcev, ki so bili na spisku obratov Cinkarne, pa so v letu 1973 že opravljali posle za poslovno enoto TiO₂.

Če upoštevamo zgolj stanje ljudi po spisku obratov stare Cinkarne brez TiO₂, oziroma vse izvršene ure ne glede na to, da je bil del le-teh opravljen v letu 1973 za obrat TiO₂, česar v letu 1972 ni bilo, nam izračun poka-

že padec tehnične produktivnosti sektor — kopalničarji, čuvaji, ne, pa so delali za TiO₂ (splošni dela v primerjavi z letom 1972 za 2,19 % in padec produktivnosti dela na zaposlenega za 2,16 %).

Po izločitvi delavcev, ki so bili na spisku obratov stare Cinkarne (snajilke dodatne), transport, vzdrževalni obrati, laboratorij, zunanja trgovina; pa ugotovljamo, da je ostala produktivnost dela na nivoju iz preteklega leta.

Izkoristek časovnega fonda je bil v rednem delovnem času za 0,18 poena boljši kakor v l. 1972. Porastli so v strukturi le izostanki zaradi bolezni in materinskih dolžnosti ter neupravičenih izostankov kar pa je posledica velike fluktuacije novosprejetih delavcev. Število nadur je v primerjavi s preteklim letom porastlo tako v absolutni številki kot v strukturi izvršenih ur. Število opravljenih nadur ustreza časovnemu fondu 55 delavcev.

Na povečanje nadur v primerjavi z letom 1972 so v glavnem vplivale težave v poslovni enoti TiO₂, ki so se pojavile po požaru in ponovnem zagonu obrata.

POVPREČNI OSEBNI DOHODEK NA ZAPOSLENEGA — CINKARNA BREZ TiO₂

	1972	1973	Index 1972=100
a) na podlagi povprečnega števila zaposlenih konec mesecev	1.754,90	2.064,80	117,6
b) na podlagi vkalkuliranih ur	1.746,75	2.055,90	117,6

EKONOMIČNOST IN RENTABILNOST POSLOVANJA INDUSTRIJSKIH OBRATOV BREZ TiO₂

Primerjava s planiranimi rezultati

Dosežena rentabilnost poslovanja industrijskih obratov Cinkarne (brez poslovne enote TiO₂) je večja od one, ki je bila planirana po rebalansu finančnega plana.

Bruto skladi so v primerjavi z onimi, ki so bili planirani porasli za 44,5 %, neto skladi pa za 53,11 %. Prav tako je večja od planirane udeležba le-teh v strukturi celotnega dohodka. Udeležba bruto skladov v bruto realizaciji je porasla od planiranih 3,05 % na 3,98 %, neto skladov pa od planiranih 1,03 % na 2,7 %.

Udeležba dohodka v realizaciji

pa ni dosegla planirane 21,58, temveč znaša le 21,02 %. Do tega je prišlo zaradi povečanja udeležbe porabljenih sredstev v strukturi realizacije, ki je ni bilo mogoče v celoti kompenzirati z zmanjšanjem prodajnih stroškov, katerih udeležba je manjša od planirane.

Udeležba materiala v strukturi vrednosti prodaje je manjša od planirane. Porastla pa je udeležba amortizacije, zaradi izvršene revalorizacije osnovnih sredstev. Močno je porasla udeležba storitev (cene) in izrednih izdatkov.

Poslovni rezultat bi bil lahko še ugodnejši če bi poslovni enoti grafika in kemija dosegle svoj planiran obseg poslovanja ter če ne bi prišlo v prvem polletju do disparitete med nabavnimi cenami surovin, ki so zelo porastle in prodajnimi cenami, ki so bile zadržane na nivoju iz preteklega leta.

Večina delavcev temeljne organizacije združenega dela titanov dioksid je volila ob menjavi izmen. Na sliki: volilna komisija.

Primerjava z istim razdobjem preteklega leta.

povprečnih porabljenih sredstev pa za 43,89 %.

Razvojna linija finančnih pokazateljev kaže v primerjavi s preteklim letom zelo pozitivne tendence. Saj so učinki znatno bolj porastli od porabljenih sredstev in povprečnih osnovnih ter obratnih sredstev.

Do tega je prišlo zaradi povečanja obsega proizvodnje in realizacije v primerjavi s preteklim letom, zaradi spremenjenega asortimenta proizvodnje in bolj normalnega odnosa med nabavnimi in prodajnimi cenami za barvaste metale v drugem polletju.

Akumulativnost prometa je v primerjavi s preteklim letom porasla za 21,2 %, akumulativnost

Poslovna enota titanov dioksid

Ta enota je ustvarila izgubo v znesku 23.460.347 dinarjev. Samo izguba na supstanci znaša 16.153.644 dinarjev in izhaja iz prekomerne porabe surovin, materiala, goriva in energije. Preostali del izgube pa izhaja iz nepokritih osebnih dohodkov ter drugih obveznosti, ki se pokriva jo iz dohodka.

Prekonormativna poraba surovin in ostalega materiala je posledica poiskusne proizvodnje v izrednih pogojih, ki so vladali v tem obratu. Požaru so sledile okvare, redukcije električnega toka, ki so povzročile prekinjanje proizvodnje.

RAZVOJNA LINIJA FINANČNIH KAZALCEV

CINKARNA BREZ PE TITANOV DIOKSID

Besedilo	1972	1973	1972=100
Celotni dohodek -	392.602.331	499.128.527	127,13
Dohodek	74.132.712	104.979.937	141,61
Družbeni proizvod	92.509.827	129.612.288	140,10
Skupna realiz. akumulac.	42.507.712	64.939.582	152,17
Bruto skladi	12.682.461	20.603.198	162,45
Porabljena sredstva	318.469.425	380.881.970	119,59
Povpr. osnov. in obrat. sredstva	447.037.169	475.012.278	104,03

Skupna realizirana akumulacija je ostanek dohodka po odbitku neto osebnih dohodkov.

Akumulativnost celotnega do-

hodka (brez PE titanov dioksid), je v primerjavi z letom 1972 porasla za 21,1 %, akumulativnost porabljenih sredstev pa za 43,89 odstotka.

PREGLED DOSEGANJA PLANIRANIH BRUTO SKLADOV PO POSAMEZNIH POSLOVNIH ENOTAH PO REBALANSU PLANA V POSLOVNIH ENOTAH GRAFIKE IN KEMIJE

Poslovna enota	Vrednost bruto skladov v letu 1973 planirana	Ustvarjena	Doseganje plan = 100
Metalurgija	921.421	11.259.234	1.221,94
Kemija	1.557.475	2.295.899	147,41
Grafika	9.711.804	3.498.626	36,02
Vzdrževanje	726.466	1.685.946	232,08
Transport	323.939	1.587.912	490,19
Glavna dir.	23.853	275.581	—
Podjetje brez TiO ₂	13.217.252	20.603.198	155,88

Razlika med bruto skladi izkazanimi v tej tabeli in v tabeli »doseganje finančnega planiranega rezultata ind. obratov« predstavljajo rezervirani osebni dohodki za izplačilo v letu 1974.

DOSEGANJE PLANIRANEGA FINANČNEGA REZULTATA PO ANEKSU K SANACIJSKEM PROGRAMU, KI JE BIL IZDELAN V MARCU 1971 (PO PRVI DEVALVACIJI)

Besedilo	Finančni rezultat za leto 1973		Indeks san. prog. = 100
	Po saancijskem programu	Ustvarjena	
1. Neto realizacija	297.062.209	485.861.907	163,56
2. Variabilni stroški	209.679.111	359.827.959	171,61
3. Pokritje I.	87.383.098	126.033.948	144,23
4. Fiksni stroški	70.380.125	105.430.750	149,80
5. Pokritje II.	17.002.973	20.603.198	121,17
6. Izredni izdatki nad dohodki			
7. Finančni rezultat			
8. Razna kritja iz dohodka	1.074.993	vkalkulirano	
9. Nujno poveč. OD	4.375.581	vkalkulirano	
10. Dobiček 7 — (8 + 9)	11.552.399	20.603.198	121,17

Na volišču v poslovni enoti transport je volilo izmed 100 volilnih upravičencev 95 odstotkov volilcev.

Dragi mladinec in mladinka!

Pripravljata se na skupno življenje. V želji, da bi pri tem dosegla čim več osebne sreče in družbene blaginje, se je Občinska zveza prijateljev mladine Celje, odločila, da vama na začetku te zahtevne in odgovorne poti pomaga s strokovnimi nasveti.

V ta namen organizira cikel predavanj pod naslovom

Vzgoja mladih za odgovorno starševstvo

v katerem bodo priznani strokovnjaki v sproščenih razgovorih z vami osvetljevali **pravne, zdravstvene in pedagoške** vidike načrtovanja družine, vzgoje za pravilne in človeške medsebojne odnose med spoloma in vzgoje otroka.

Vsebina naših skupnih razgovorov bo zajemala vrsto zanimivih in poučnih vprašanj, ki so vedno bolj predmet zanimanja slehernega posameznika in naše družbe kot celote, kot npr.:

- zakonska zveza kot družbena celica življenjske skupnosti,
- razmerja med starši in otroki,
- premoženjska razmerja med zakonci,
- načrtovanje družine,
- rojstvo zaželenega otroka,
- osebna higiena moža in žene,
- razvoj in nega otroka,

- vzgoja otroka se prične takoj po rojstvu,
- duševne značilnosti in posebnosti otroka v predšolski dobi,
- vzgojno pomembne značilnosti predšolske dobe,
- vzgojna sredstva družinske vzgoje.

Vsebino in najvišji smisel vaje skupne življenjske poti bosta uresničila sama. Sklenitev zakona vaju ne samo pravno, ampak predvsem človeško zavezuje k izpolnjevanju nalog, ki vama jih nalaga narava, vajino najgloblje spoznanje in vajina volja. K temu izpolnjevanju vaju bodo neprenehoma vzpodbujala plemenita čustva medsebojnih nagnenj, posebno še čustvo ljubezni, kar bo dajalo vajinemu skupnemu življenju najosnovnejši pečat in pomen. Tako se boste drug drugemu iz dna svojega bistra razodevala, medsebojno spoznavanje vaju bo plemenitilo in zblíževalo.

Komisija za varstvo
otroka in družine
pri Občinski zvezi
prijateljev mladine
Celje

Izvolili smo delegate

V četrtek, dne 28. marca je več tisoč delovnih ljudi v SR Sloveniji volilo delegate v zборе združenega dela občinskih skupščin. Te volitve pomenijo pravzaprav začetek uresničevanja določil nove republiške in zvezne ustave, ob enem pa predstavljajo pomemben mejnik v nadaljnjem razvoju samoupravnih odnosov, ko bodo delovni ljudje po izbranih delegatih izvajali politično oblast in urejali vse družbene zadeve.

V naši organizaciji združenega dela je bilo vseh osem volišč odprtih od 5. do 18. ure. V tem času je izmed 1813 volilnih upravičencev volilo 1.656 ali 91,33 %,

volilna udeležba 90,4 %. Volilo je torej 339 volilnih upravičencev; opravičeno odsotnih je bilo 32, neopravičeno pa 4. Metalurgi so izvolili naslednje delegate: Arh

V temeljni organizaciji združenega dela grafike je volilo 90,95 % volilnih upravičencev.

145 volilcev je bilo opravičeno odsotnih, 12 pa se jih iz neznanih vzrokov volitev ni udeležilo.

Izid volitev delegatov v zbor združenega dela celjske občinske skupščine na posameznih voliščih je naslednji:

V TOZD titanov dioksid je volilo 94,4 % volilnih upravičencev to je 202 volilca; opravičeno odsotnih je bilo 12. Izmed devetih predlaganih kandidatov so izvolili naslednjih sedem delegatov: Raznožnik Viliija, Šoštarič Martina, Jordan Hinka, Grabar Franco in Mlekuš Ferda.

V TOZD kemija je volilo 215 volilnih upravičencev ali 93,47 % opravičeno odsotnih pa je bilo 15. Izmed desetih predlaganih so izvolili naslednje delegate: Ažman Kristino, Kos Viliija, Žele Pavleta, Rebov Janka, Červan Franca, Čepin Martina in Dežlak Antona.

V TOZD metalurgija je bila

Zvonka, Slapnik Nušo, Naraks Jožeta, Veselko Stefana, Lukašček Zlatka, Marolt Bojana in Pečnik Maksa.

V organizaciji strokovnih služb je volilo 91,5 % volilnih upravičencev to je 226 volilcev, opravičeno odsotnih jih je bilo 21. Izmed devetih predlaganih so izvolili naslednje delegate: Horvat Bojana, Nikolič Martino, Brenjak Marijo, Kapun Janeza, Leban Marjana, Praznik Avgusta in Stožir Brigito.

V poslovni enoti transport je volilo 95 volilnih upravičencev ali 95 %; opravičeno odsotna sta bila dva. Izvolili so naslednje delegate: Kolarič Toma, Jokan Antona, Kosaber Jožeta, Markovič Milivoja, Kolar Franca, Cma-ger Cvetko in Šeško Stanka.

V poslovni enoti vzdrževanje in energetika je bila 88,77 odstotna volilna udeležba. Volilo je 378 volilnih upravičencev, opravičeno odsotnih je bilo 45, neopravičeno pa trije volilci. Izvolili so naslednje delegate: Ramšak Iovta, Grizolt Mjrana, Cimerman Marjana, Kolar Marjana, Flis Harija, Sredovnik Franca in Murovič Dragana ml.

V TOZD grafika je volil 201 volilni upravičenec, to je 90,95 odstotka. Opravičeno odsotnih je bilo 15, neopravičeno pa 5. Izvolili so naslednje delegate: Mirnik Marjana, Tukarič Marka, Bombač Alojza, Krivec Emila, Petrič Stanko, Kastelic Metodo in Vivod Bojana.

Na volišču v temeljni organizaciji združenega dela metalurgija.

Povzetek programa kulturne skupnosti Slovenije

Temeljne kulturne skupnosti naj bi na podlagi solidarnosti in vzajemnosti združevale sredstva v okviru Kulturne skupnosti Slovenije: za filmsko proizvodnjo (celovečerni in kratki filmi) in akcije širšega pomena, ki imajo namen popularizirati slovenski film; založniško dejavnost (izdajanje kvalitetnih slovenskih izvirnih leposlovnih, družboslovnih in znanstvenih del s področja humanističnih ved, zlasti pa temeljna dela; izdaje, ki so namenjene širši kulturno vzgojni dejavnosti; glasbene edicije in revije vslovenskega pomena); izvirno ust-

varjalnost in drugo dejavnost širšega pomena na literarnem, knjižničnem, gledališkem, glasbenem, likovnem, galerijskem, muzejskem, arhivskem in spomeniškovarstvenem področju; kulturno dejavnost na manj razvitih območjih (v dogovorjenem obsegu); kulturno dejavnost Slovencev zunaj republiških meja, zlasti še Slovencev v zamejstvu; kulturno dejavnost narodnosti v SR Sloveniji (dogovrjeni deli); kulturne stike z drugimi jugoslovanskimi narodi (medrepubliški dogovori); kulturne stike s tujino (meddržavni dogovori); razisko-

valno dejavnost na kulturnem področju.

Predlagano je, da bi temeljne kulturne skupnosti prejemale 0,79 % od bruto osebnih dohodkov bivajočih na območju njene občine. Kulturna skupnost Slovenije predlaga, da bi ji temeljne kulturne skupnosti (vse enako) od zgoraj navedenega odstotka odstopile 0,19 % za kritje opisanih splošnih slovenskih kulturnih potreb. Po tem predlogu bi temeljnimi kulturnim skupnostim ostalo 0,60 % bruto osebnih dohodkov delovnih ljudi iz njihovih občin.

V mesecu februarju 1974 je bilo v obratih in oddelkih 22 nezgod pri delu, in sicer v PE vzdrževanje in energetika: strojno vzdrževanje 6, elektro vzdrževanje 1, energetika 1; v PE transport 3; v TOZD metalurgija: keramika 2, cinkov prah 1, sekundarna proizvodnja cinka 1, čašice 1, valjarna 2; v TOZD kemija: skupne službe 1, barvila 1, betonski elementi 1; v TOZD grafika: tiskarske plošče 1.

Na poti so se poškodovali: ZUPANC Franc — TOZD grafika, PRISTOVNIK Domenik — TOZD kemija, ČAKL Slavko — PE transport in ČASLAN Stojan — TOZD metalurgija.

Pri delu so se poškodovali

STROJNO VZDRŽEVANJE

DAJIČ Đorđe (1. nezgoda). Pri montaži elektromotorja mu je stisnilo sredinec leve roke ob ohišju črpalke. (Tesno delovišče). JAJČEVIČ Vilko (3. nezgoda). Pri prestopanju stopnic na žerjavni progi je zaradi nepazljivosti z glavo zadel v tračnico in se ranil na čelo. (Osebna neprevidnost).

PUŠNIK SREČKO (1. nezgoda). Pri poliranju obdelovanca mu je spodneslo roko tako, da se je vrezal na robu obdelovanca. (Nesmotern način dela).

SLEMNIK Franc (1. nezgoda). Pri oljenju zobnikov reduktorja mu je zaradi neprevidnosti stisnilo prste na desni roki.

ŠESKO Branko (1. nezgoda). Pri vstopu v delavnico so mu vrata stisnila zapestje leve roke. (Neprevidnost).

ŽIROVEC Izidor (3. nezgoda). Pri centriranju ležečih hladilnikov na PIK ga je veriga ročnega dvigala udarila po zgornji ustnici. (Neustrezen način dela).

ELEKTRO-VZDRŽEVANJE

ZAGRADIŠNIK Evgen (1. nezgoda). Pri postavitvi delovnega odra, se je prevrnil postavljeni sod in ga udaril po golenici desne noge. (Neustrežno postavljen delovni oder).

ENERGETIKA

SMOLE Stanko (1. nezgoda). Pri raztovarjanju jeklenk, se je ena od jeklenk nepričakovano skotalila in mu poškodovala mezinice. (Premala pazljivost pri delu).

PE TRANSPORT

MAKSIČ Staniša (1. nezgoda). Pri delu je trenutno postal omočen in padel po zloženih blokih cinka. Dobil je poškodbe na glavi.

OBREZ Ivan (1. nezgoda). Pri zapiranju vagonskih vrat ga je po zapestju udaril kavelj. (Osebna neprevidnost).

ŽURAN Franc (1. nezgoda). Pri razkladanju kvarca iz kamiona mu je spodrsnilo in se je z roko uprl ob tla. Poškodoval si je zapestje desne roke.

TOZD METALURGIJA Keramika

DEČMAN Emil (1. nezgoda). Pri kontroli kurjenja peči je pogledal v peč, v obraz pa mu je bruhnil plamen. Dobil je opekline po obrazu in po vratu. (Osebna neprevidnost).

HORVAT Mirko (1. nezgoda). Pri potiskanju vozička za glino mu je spodrsnilo in je z glavo udaril ob rob vozička. (Nesmotern način dela).

Cinkov prah

DELIJA Haklija (1. nezgoda). Pri saržirnem stroju se je v ustju zataknila cinkova plošča. Spržil jo je s kovinskim drogom, ker pa je bila plošča mokra je prišlo do brizganja cinka. Dobil je opekline po obrazu. (Nepazljivost).

Sekundarna proizvodnja cinka
PETROVIČ Milovan (1. nezgoda). Pri izlivanju cinka je s polno zajemalko zadel ob iztočni žleb pri čemer mu je cink brizgnil po levi nogi. (Osebna neprevidnost).

Čašice

LAH Zvonko (1. nezgoda). Pri izpraznjevanju strojev z rondelami je dobil palec med zaboje in si ga poškodoval. (Nesmotern način dela).

Valjarna

GUZEJ Anton (3. nezgoda). Pri rezanju cinkove platine se je pičil na kazalec desne roke. (Osebna neprevidnost).

KUSERBANJ Matija (1. nezgoda). Pri valjanju cinkove pločvine mu je spodrsnilo in je z

V mesecu marcu 1974 je bilo v obratih in oddelkih temeljnih organizacij združenega dela in poslovnih enot sedemnajst nezgod pri delu, in sicer v PE vzdrževanje in energetika: strojno vzdrževanje 3, (17), ARM 1, (1), gradbeno vzdrževanje 1, (1); v PE transport 1, (4); v TOZD metalurgija: keramika 1, cinkov prah 1, (3) valjarna 2, (5); v TOZD kemija: zaščitna sredstva 1, (1); v TOZD grafika: tiskarna 1, (1), tiskarske plošče 1, (3); v TOZD titanov dioksid-proizvodnja 4 (4). Številke v oklepajih pomenijo skupno število nezgod v prvem četrtletju letošnjega leta.

Na poti so se poškodovali: UMEK Marjan — strojno vzdrževanje, PLAGŠČAK Ana — keramika, NIKOLIČ Milan — cinkovo belilo in KOROŠEC Ivan — OTK.

Pri delu so se poškodovali

PE VZDRŽEVANJE IN ENERGIJA

Strojno vzdrževanje

KOJIČ Milan (1. nezgoda). Pri zamenjavi gumijaste cevi je stopil na pokrov kadri, ta pa se je odmaknila, imenovani je potisnil levo nogo v kislino tekočino (nagličica pri delu).

MIRKOVIČ Slobodan (1. nezgoda). Pri demontaži ventila je med prirobnico brizgnila jedka tekočina, kateri se je umaknil pri tem s komolcem leve roke zadel v cev (slaba organizacija dela).

ZOLNIR Jože (4. nezgoda). Ko je zapiral pokrov reaktorja je udaril po vijaku na katerem so bili kristali kisline. Pri tem mu je drobec priletel v levo oko (osebna neprevidnost).

ARM

BREZOVŠEK Ivan (1. nezgo-

da). Pri prepihovanju cevovoda za merjenje nivoja kisline mu je brizgnila kislina po desni roki (osebna neprevidnost).

TOZD KEMIJA Skupne službe

VETRIH Stanko (8. nezgoda). Pri razkladanju sodov iz kamiona, je šofer prehitro spustil sod, ta pa je ponesrečencu stisnil dlan leve roke. (Nekoordinirano delo).

Barvila

PERNEK Janez (1. nezgoda). Ko je hotel poravnati ledene bloke mu je spodrsnilo in se je udaril na gleženje leve noge. (Nesmotern način dela).

Betonski elementi

ŠARIČ Vladislav (1. nezgoda). Pri spravljanju vreč izpod silosa se je udaril v betonski steber ter si poškodoval levo roko. (Nesmotern način dela).

TOZD GRAFIKA

Tiskarske plošče

ZRIMŠEK Milena (1. nezgoda). Imenovana je imela poškodovano kožo na roki in ob uporabi rokavic na katerih so bili ostanki oksalne kisline se ji je koža vnela.

V premislek

48. člen

Med delom je prepovedano vnašanje in uživanje alkoholnih pijač. Osebam v vinjenem stanju je prepovedan vstop v delavnice (obrate) in sploh na delovna mesta.

Gradbeno vzdrževanje
RIBIČ Franc (1. nezgoda). Pri nameščanju železnih plošč mu je ploščica stisnila sredinec desne roke (osebna neprevidnost).

PE TRANSPORT

MITESKI Mito (2. nezgoda). Zaradi prekratke varnostne razdalje je s tovornjakom zadel v drug tovornjak, in si pri tem poškodoval podkolenico desne noge (neupoštevanje prometnih in varnostnih predpisov).

TOZD METALURGIJA

Keramika

OZVATič Stanko (1. nezgoda). Pri snemanju tuljev s preše si je poškodoval podlaket desne roke ob kupu zloženih podstavkov (tesno delovišče in osebna neprevidnost).

Cinkov prah

KUČIŠ Stanko (1. nezgoda). Pri saržirnem stroju mu je spodrsnilo in si je poškodoval gole-

nico desne noge (neprevidnost in pomanjkljivi pogoji dela).

Valjarna

GRAČNER Anton (1. nezgoda). Pri valjanju pločvine so mu zdrsnile klešče in ga udarile nad desnim očesom (nesmotern način dela).

KALAFATIČ Slavko (6. nezgoda). Ko je šel mimo elektro peči, mu je brizgnil tekoči cink v gleženj desne noge (neprevidnost osdelavca).

TOZD KEMIJA

Zaščitna sredstva

ROŽIČ Franc (4. nezgoda). Zaradi premočenih rokavic z lužino je dobil vnetje kože na obeh rokah (osebna neprevidnost).

TOZD GRAFIKA

Tiskarna

SMOLE Anton (1. nezgoda). Pri prestavljanju prenosnega montažnega odra mu je padel lesen plošč po zapestju desne roke (osebna neprevidnost).

Tiskarske plošče

JAZBINŠEK Jožefa (1. nezgoda). Na politih tleh z lužino ji je spodrsnilo in je padla. Poškodovala si je dva prsta desne roke in hrbet (osebna neprevidnost).

TOZD TITANOV DIOKSID

Proizvodnja

BRAČKO Viktor (1. nezgoda). Zaradi neustrežno postavljenega podesta je skupaj s samokolnico padel in si poškodoval zapestje leve roke (slaba organizacija dela).

JANIČ Jože (1. nezgoda). Pri velku cevi iz cinkarne je stal na ograji kjer mu je spodrsnilo in je padel, ter si poškodoval kolenico leve noge (nepravilno opremljen deloven prostor).

JELEN Hendrik (1. nezgoda). Pri kontroli nivoja kisline, mu je kislina brizgnila v levo oko (neupoštevanje varnostnih predpisov).

MARKOVIČ Anto (1. nezgoda). Pri prevažanju smeti v obratu mu je spodrsnilo in ročaj vozička so mu poškodovali prstanca na obeh rokah (osebna nepazljivost).

Izgubljeni dnevi zaradi nezgod pri delu in na poti:

	Pri delu	Na poti
Gl. dierkcija	135	131
Vzdrž. in energetika	338	9
Transport	102	11
Metalurgija	127	32
Kemija	261	16
Grafika	77	20
TiO ₂	90	17
SKUPAJ	1130	236

**Dopisujte v
naše glasilo!**

CINKARNAR 7

OB STOTI OBLETNICI CINKARNE

(Nadaljevanje in konec)

Cinkarna proizvaja organska barvila na tri načine: iz osnovnih surovin, iz nabavljenih polproduktov — intermediatov, izdelava tržnih tipov barvil najrazličnejših nians iz visoko koncentriranih barvil, ki jih sami ne izdelujemo.

Običajno vsi svetovni proizvajalci uporabljajo kombinirano vse tri načine, predvsem zato, da se izognejo produkciji barvil, ki jih potrebuje industrija v manjših količinah, so pa nujna za izpopolnjevanje palete.

Analiza proizvodnje organskih barvil Cinkarne je naslednja: žveplena barvila (navadna, obstojna, reduktivna) 39%, direktna azo barvila (navadna, obstojna, polvolnena) 42%, kislila barvila (navadna, kromna, 2:1 metalokompleksna) 13%, bazična barvila 1%, tekstilna pomožna sredstva 5%.

Za to proizvodnjo je potrebno letno 3.000 t raznih surovin. Zanimiva je procentualna razdelitev na glavne nianse: črne 56%, modre 15%, rjave 9%, zelene 6%, rdeče 9%, rumene 5%.

Neposredno ima skoraj vsaka sinteza barvila tri faze: izdelava paste barvila, sušenje paste; produkt te faze je tako imenovani netip ali koncentrat, mletje in tipiziranje koncentrata na tržni standard.

Konstruktivna žvepljenih barvil je več ali manj nepoznana, zato je njihova proizvodnja strogo empirična. Intermediati za to vrsto barvil izdeluje Cinkarna pretežno sama, prav tako tudi izhodne surovine zanje. Benzen katalitično kloriramo v šaržah z elementarnim klorom in dobljeno zmes frakcijsko destiliramo. Glavna frakcija je monoklorbenzin. Tega nitriramo z zmesno kislino ($\text{HNO}_3 : \text{H}_2\text{SO}_4 = 1 : 1,8$).

Najbolj razširjeno barvilo iz te skupine je vsekakor žvepleno črno, ki je zaradi svoje odlične obstojnosti, globoke nianse in cenovnosti še vedno, kljub procentualnemu upadanju porabe ostalih žvepljenih barvil, važen produkt.

Proizvodnja azo-barvil se močno razlikuje od proizvodnje žvepljenih barvil. Konstitucija azo barvil je poznana, kar omogoča točno doziranje ekvivalentnih količin. Princip izdelave je enak tako za direktno-uporabna za celulozna vlakna — kot za kislila in kromna barvila — uporabna za beljakovinska, kazeinska in poliamidna vlakna, to je, diazotiranje aminov in pripajanje nafte in njihove derivate. Število azo skupin o končnem barvilu daje tudi razdelitev na mono-, dis- in poliazobarvila. Direktna barvila iz proizvodnje Cinkarne

so izključno dis ali poliazobarvila, medtem ko so kislila pretežno monoazo-barvila.

Osnovna surovina za proizvodnjo skoraj vseh diazo-komponent direktnih barvil je benzidin. Osnovna ostalim navadnim in obstojnim direktnim azo-barvilom so stilbenski derivati in karbonil-kislina. Prvega proizvaja Cinkarna z zračno oksidacijo p-nitrotoluolsulfonske kisline v alkalnem ter naknadno redukcijo nitro-skupin po Beshampu; urea-kislino pa za enkrat še upoštevamo.

Praktično lahko vsa azo-barvila uporabljamo tudi za barvanje usnja, direktna pa predvsem kot kritično, medtem ko kislila prodirajo v globino.

Aparativno sinteza azo-barvil ne predstavlja težav, izbira konstrukcijskega materiala pa je omejena na les ali na kovino, zaščiten z gumo ali plastiko. Nedaj je običajno močno kisel, abrazivnost pa je zaradi direktnega hlajenja z ledom precejšnja. Ker vsebuje solna kislina, ki jo proizvaja Cinkarna kot stranski produkt pri kloriranju benzena, še sledove benzena, pride v poštev kot material za izdelavo reakcijskih kadi skoraj izključno les iglavcev (macesen, bor). Črpalke so rotacijske iz nerjavečega jekla. Obča oddelka za proizvodnjo azo-barvil obsegata tri posode, od katerih vsaka sestoji iz manjših kadi za raztapljanje in diazotiranje ter večja za pripajanje, tako da je mogoča istovrstna sinteza treh barvil.

Druga faza izdelave barvila predstavlja sušenje paste, ki vsebuje povprečno 50 — 80% vode. V suhem stanju so barvila občutljiva na višje temperature, zato sme biti temperatura sušenja največ 105°C, pri nekaterih pa le 60°C. Barvila se sušijo izključno v komornih sušilnicah na aluminijastih platnih. Kapaciteta ene sušilnice je okrog 150 — 200 kg suhega netipa na dan, pri čemer se porabi 8 kg pare na kg izparjene vode. Izkoristek pare je zaradi druge faze sušenja, ko je površina barvila že suha, sorazmerno nizek. Da se ga izboljša, je treba barvilo med sušenjem vsaj enkrat premešati. Izbira tega najbolj enostavnega tipa sušilnice narekuje pogosto menjavanje vrste past in s tem povezano temeljito pranje pladnjev.

Zadnja faza izdelave tržnega barvila je mletje suhega netipa, eventualno niansiranje na standard in redčenje z dodatkom na-

trijevega sulfata. V rabi sta dve vrsti mlinov: prvi je dezintegrator, pri katerem je treba zmleto barvilo posebej mešati v mešalnih bobnih, drugi pa je kroglični s sorazmerno velikim številom obratov. Zahteve po finosti mletja so različne, kar je odvisno od vrste barvila. Povprečno mora iti 60% barvila skozi sito DIN 100, preostanek na situ DIN 60 sme biti minimalen.

Ko je barvilo identično stan-

dardom, se mešalnik izprazni, kar je zaradi izredno močnega prašenja težavna operacija, ki še ni zadovoljivo rešena.

V letu 1969 je v Cinkarni začela proizvodnja hydrotionov. Ta vodotopna žveplena barvila so kemično Na-soli tiožveplene kisline žveplena barvila, torej ariltiosulfati, ki jih dobimo iz vodotopnih barvil s pomočjo alkalnega sulfita oziroma bisulfita.

Sama proizvodnja vodotopnih žvepljenih barvil je navidezno enostavna: primeri koncentrat netopnega barvila — najbolje kar pasto iz produkcije — prenetemo z majhno količino vode, dodamo raztopino Na-bisulfita in mešamo toliko časa, da se barvilo v vodi raztopi. Po možnosti raztopino prefiltriramo, posušimo pri nižani temperaturi, zmeljemo in tipiziramo na tip; vendar pa je postopek izredno delikaten, ker je treba upoštevati in spremljati vplive najrazličnejših

faktorjev: izbor primerne koncentrate, vsebnost raznih soli v njem, pogoje hidrosoliranja, končno topnost in vsebnost soli ter nečistoč, itd., hkrati pa je aparativno zaradi nihanja viskoznosti od trde paste do redke tekočine in ponovno strjevanje sinteza zahtevnejša kot dosedanje, s katerimi je Cinkarna imela opravila.

Ugoden sprejem na zahodnem tužišču, ki so ga doživela vodotopna žveplena barvila, so odraz njihove široke uporabnosti. Cinkarna je prepričana, da je z vpljavo vodotopnih žvepljenih barvil — Hydrotionov — v svoj prodajni asortiment, gotovo ustregla svojim kupcem.

Perspektiva industrije organskih barvil je neposredno povezana z naraščajočimi potrebami po barvilih, predvsem tekstilne, usnjarske in papirne industrije. Pričakovati je, da bo leta 1975 znašala celotna poraba organskih barvil v SFRJ 7000 t, od tega pa bi domača industrija lahko proizvedla okoli 50%. Razvojna pot proizvodnje organskih barvil v Cinkarni se bo vsekakor skušala prilagoditi tem potrebam.

»Kemična industrija«, Mozirje, ki se je leta 1962 priključila k Cinkarni, je bila ustanovljena leta 1896 pod nazivom »Sanntaler Farb- und Schmirgelwerke«. Ustanovili so jo z namenom, da bi izkoristili razne rudnike v Gornji Savinjski dolini kot boksit, antimon in limonit z namenom, da bi iz njih pridobili antimonov oksid, šmirek in zemeljske barve — zlasti fasadne. Pozneje se je pokazalo, da so zaloge antimonove rude neznačajne. Leta 1905 so postavili tudi peč, ki je služila za žganje raznih satinobrov in boksita, ki so jih kopali okoliški kmetje.

Leta 1918 je tovarno kupila trgovaška družba, katere delničarji so bili Alojz Goričar, Romano Baldini, Ivan Veble in škof Anton Bonaventura Jeglič in podjetje preimenovali v »Savinjska

tovarna barv in lesnih izdelkov Alojz Goričar in drug, Mozirje«. V letu 1920 je ta tovarna kupila od Ljubljanske škofije, zastopnik škof Anton Bonaventura Jeglič, posestvo v Letušu in tam zgradila obrat za izdelavo barv.

V letih 1922 — 1931 je bila v Letušu dograjena še žaga s polnojarmenikom in obrat za izdelavo lesne embalaže, to je sodčkov

za barve. Iz tega je razvidno, da je bila proizvodnja barv že precejšnja, če se je splačalo izdelovati sode.

Leta 1934 je podjetje skoraj propadlo. V tem času so zgradili v Letušu nove jezove, vendar jih je velika povodenj v tem letu ponovno porušila.

V letu 1948 je bila izvršena nacionalizacija in podjetje je ponovno menjalo firmo v »Tovarna barv in lesnih izdelkov«, Mozirje.

V obratu Ljubija je bila v letu 1951 montirana Francios-ova turbina in odstranjeno je bilo vodno kolo, ki je služilo za pogon vseh strojev preko transmisij.

V letih 1952 — 1953 je bila zgrajena mehanična delavnica in skladiščna šupa.

V letu 1956 je bila zgrajena nova sušilnica in nabavljen je bil strojni stroj, rezkalni stroj in tračna žaga.

V letu 1959 se je Skupščina občine Mozirje odločila, da lesni del podjetja odcepi oziroma izvrši prenos osnovnih sredstev k LIN Nazarje.

Kemični del tovarne, sedaj »Kemična industrija Mozirje« je ostal takšen kot je bil leta 1924.

V tovarni je bilo samo: 4 kolo-drobi in 8 parov mlinskih kamnov ter en drobilec. Ves pogon je bil urejen s pomočjo vodne turbine in transmisij.

Dne 1. januarja 1962 se je podjetje priključilo k Cinkarni Celje, najprej kot samostojni obrat, nato pa kot obračunska enota brez samoupravnih organov.

Leta 1962 je bila najprej zgrajena transformatorska postaja. Podjetje namreč prej ni imelo možnosti, da preuredi pogon na električno energijo, ker so DES dovoljevale le 25 KW priključkov, zaradi preobremenitve krajevne transformatorske postaje v Mozirju.

Leta 1963 in 1964 je bila zgrajena nova hala za izdelavo zemeljskih barv in preurejen je bil obrat.

V letu 1964 je bila dokončana zgradba, ki je bila do tretje faze zgrajena že leta 1954 in v njej se je pričela proizvodnja tiskarskih barv. Kupljen je bil tudi dispergator moči 10 KM.

V letu 1965 so pričeli tudi s proizvodnjo antikorozijskih premazov na osnovi cinkovega prahu in svinene minija.

V letu 1966 se je program korozijskih premazov še razširil in dokupljen je bil še en dispergator moči 25 KM.

V letu 1968 je bilo nabavljeno še eno mešalo Cowless. Za potrebe organolov in premazov je bilo v tem letu tudi zgrajeno nadzemno skladišče za vnetljive tekočine, kapacitete 10 t, vkopane pa so bile cisterne za vnetljive tekočine s kapaciteto 80.000 litrov.

Prvenstvo v namiznem tenisu

Komisija za šport in rekreacijo Cinkarne je v januarju organizirala interno prvenstvo v namiznem tenisu za članice, članice in starejše člane na katerem je nastopilo 25 ljubiteljev te igre, ki so se v sistemu vsak z vsakim pomerili med seboj v svoji kategoriji.

Tekmovanje je trajalo deset dni ločeno po kategorijah, v katerih pa so tekmovalke in tekmovalci zasedli naslednja mesta:

Članice

V konkurenci članic so se prijavile 4 tekmovalke, ki so v medsebojnih borbah igrale takole: Franc H.: Javoršek S. 2:0, Jager M.: Stegenšek I. 2:0, Franc H.: Stegenšek I. 2:0, Jager M.: Javoršek S. 2:0, Stegenšek I.: Javoršek S. 2:1, Franc H.: Jager M. 2:1.

Vrstni red: 1. Franc Herta 3 točke, 2. Jager Majda 2 točki, 3. Stegenšek Irena 1 točka, 4. Javoršek Sonja 0 točk.

Pri članicah je vredno omeniti, da se je tekmovalja udeležilo skromno število tekmovalk, kar vsekakor ni v ponos preko 400 zaposlenim v našem kolektivu.

Starejši člani nad 35 let

V konkurenci starejših članov je v odsotnosti tov. Posinek Franca in ing. Tukarič Marka nastopilo 8 tekmovalcev, med katerimi smo videli tudi naše veterane Kerček Rudija in Zele Pavla, ki sta kljub dolgem premoru navdušila in ogrela ostale tekmovalce. Največ uspeha je imel ing. Cmok Drago, ki je premagal vse svoje nasprotnike, najtežji dvoboj pa je imel z Lebanom Marjanom, katerega je premagal z 2:1 in tako osvojil prvenstvo Cinkarne pri starejših članih za leto 1974.

Vrstni red je naslednji: 1. ing. Cmok Drago 7 točk, 2. Leban Marjan 6 točk, 3. Šmon Leopold 5 točk, 4. ing. Veber Mitja 4 točke, 5. Horvat Bojan 3 točke, 6. Kerček Rudi 2 točki, 7-8. Zele Pavle 0 točk in Meze Andrej 0 točk.

Proizvodnja in produktivnost v mesecu marcu in kumulativno v prvem četrtletju

(Nadaljevanje z 2. strani)

Doseganje proizvodnje, planirane za marec po osnovnem planu

Osnovni plan blagovne proizvodnje namenjene za eksterno prodajo je bil v merilu celotnega podjetja dosežen z 98,00% po izločitvi TOZD titanov dioksida z 92,79%.

Posamezne TOZD so dosegle osnovni plan takole: TOZD metalurgija 116,64%, kemija 107,29%, galvana 71,85% in TiO₂ 117,2% ter grafika z 91,78%.

Za izračun uspešnosti doseganja planskih nalog TOZD je upoštevana interna in eksterna realizacija.

Doseganje kumulativnega osnovnega plana proizvodnje januar-marec 74

Kumulativni osnovni plan proizvodnje, namenjene za eksterno prodajo, je bil v merilu celotnega podjetja dosežen s 96,74%

Mlajši člani

Pri mlajših članih pa je bila udeležba nekoliko večja, se je prijavilo 16 tekmovalcev, ker so bili z žrebom razdeljeni v dve skupini s tem, da smo postavili dva nosilca skupin in sicer Zolger Toma in ing. Senčar Jožeta. V predtekmovalju so se tekmovalci borili za čim boljši plasman vsak v svoji skupini, sicer so se uvrstili takole:

1. skupina: 1. Zolger Tomo 7 točk, 2. Mirnik Marjan 6 točk, 3. Pohole Ivan 5 točk, 4. Zorko Tone 4 točke, 5. Ramšak Janez 3 točke, 6. Lešek Vili 2 točki, 7. Kačičnik Marjan 1 točka, 8. Srše Brane 1 točka.

2. skupina: 1. ing. Senčar Jože 3 točke, 2. Doberšek L. 3 točke, 3. Kitek Marjan 3 točke, 4. Kapun Janez 1 točka, 5. Markovič M. 0 točk.

V I. skupini so tekmovali vsi prijavljeni tekmovalci med katerimi je premočno zmagal Zolger Tomo. V drugi skupini pa je bila konkurenca močnejša, tako da je med prvimi tremi odločala set razlika; najboljšo je imel ing. Senčar Jože in tako zasedel prvo mesto v svoji skupini. Omeniti pa je še treba, da se tekmovalja v drugi skupini niso udeležili tov. Veselko, Celestina in Strašek, tako da skupina ni bila kompletna in je bilo odigranih manj tekem.

V finalnem delu tekmovalja pa sta se zmagovalca skupin pomerila za 1. in 2. mesto, drugo uvrščena za 3. in 4. mesto itd.

Rezultati finala: Zolger Tomo: ing. Senčar Jože 2:0, Mirnik Marjan: Doberšek L. 2:0 bb, Pohole Ivan: Kitek Marjan 0:2, Kapun Janez: Zorko Tone 2:0 bb, Markovič M.: Ramšak Janez 0:2.

Vrstni red posameznikov: 1. Zolger Tomo, 2. ing. Senčar Jože, 3. Mirnik Marjan, 4. Doberšek L., 5. Kitek Marjan, 6. Pohole Ivan, 7. Kapun Janez, 8. Zorko Tone, 9. Ramšak Janez, 10. Markovič Milan, 11. Lešek Vili, 12. Kačičnik Marjan, 13. Srše Brane.

Omeniti je treba, da nekateri tekmovalci niso tekmovali do konca in so tekme predajali slab-

šim tekmovalcem brez borbe, kar vsekakor ni športno. V prihodnje prijavilo večje število tekmovalk in tekmovalcev in tako množično udeležbo pospešili takšna in podobna tekmovanja.

Vsem nastopajočim, predvsem pa najbolje uvrščenim iskrene čestitke.

Marjan Leban

Izlet na Golte

TEKMOVANJE V VELESALOMU MED TOZD IN PE

Na osnovi letnega programa športno rekreacijskih tekmovanj med TOZD in PE smo dne 23. marca 1974 organizirali tekmovanje v veleslalomu, na katerega se je prijavilo 46 članov našega kolektiva, od tega 32 tekmovalcev iz temeljnih organizacij združenega dela in poslovnih enot.

Kljub temu, da tudi v tej priljubljeni športni panogi niso nastopili številni dobri smučarji in smučarke iz TOZD in PE, je tekmovanje uspelo, saj je startalo 26 tekmovalcev, ki so se vsak po svoji sposobnosti borili za čim boljši čas in s tem za čim boljšo uvrstitev svoje TOZD in PE. Za ekipo je lahko nastopalo neomejeno število tekmovalcev in tekmovalk, vendar se je pet najbolje uvrščenih rezultatov upoštevalo za ekipni plasman.

Ekipni vrstni red: Organizacija skupnih služb 5 tekmovalcev, 2. TOZD kemija 5 tekmovalcev, 3. TOZD grafika 3 tekmovalci, 4. TOZD titanov dioksida 2 tekmovalca, 5. TOZD metalurgija 1 tekmovalec.

Tako je organizacija skupnih služb dobila prvih pet točk v konkurenci tekmovanja med TOZD, kemija 4, grafika 3, titanov dioksida 2 in metalurgija 1 točko.

V konkurenci posameznikov pa je vrstni red naslednji: 1. Kolar Marjan, skupne službe, 2. Kovačič Gorazd, grafika, 3. Jus, ke-

mija, 4. Zorko Tone, skupne službe, 5. ing. Simončič Vlado, grafika, 6. Smole Tone, titanov dioksida, 7. Vidmar Viki, skupne službe, 8. — 9. ing. Cmok Drago, kemija in Herlah Viki, skupne službe, 10. Kos Leopold, skupne službe, 11. Grabar Božo, skupne službe, 12. Blažin Dušan, titanov dioksida, 13. ing. Omersel Peter, skupne službe, 14. Šalomon Konrad, skupne službe, 15. Ramšak Božo, skupne službe, 16. Jager Jana, skupne službe, 17. Erjavec Ferdo, kemija, 18. ing. Veber Mitja, kemija, 19. Červan Franc, kemija, 20. Mirnik Marjan, grafika, 21. Dečko Franc, kemija, 22. Topolšek Vinko, kemija, 23. Lukašček Zlatko, metalurgija.

Odstopili: 24. ing. Šibli Rudi, skupne službe, 25. Kisovec, skupne službe, 26. Crepinšek Martin, skupne službe.

Res je, da je bila letošnja zima zelo kratka, in da so bile snežne razmere izredno skope, zato smo namesto treh planiranih izletov izvedli samo enega in še tega zadnji hip, kljub vsemu pa ne moremo razumeti, da nekatere TOZD kot so grafika, titanov dioksida in metalurgija niso imeli vsaj pet tekmovalcev ali tekmovalk, kakor so določale propozicije.

Če bodo referenti za športno rekreacijo v TOZD in njihovi sodelavci v prihodnje bolj temeljito seznanili svoje sodelavce o predvidenih akcijah na področju športne rekreacije, potem bo množična udeležba na razpisana tekmovanja prav gotovo zagotovljena.

V mesecu aprilu bomo v počastitev 1. maja organizirali tekmovanje v odbojki in kegljanju v borbenih igrah ter šahu, kar se bo upoštevalo za tekmovanje med TOZD in PE.

Marjan Leban

brez upoštevanja titanovega dioksida pa s 97,38%.

Posamezne TOZD so dosegle svoje kumulativne planske zadolžitve za prvo četrtletje takole: TOZD metalurgija 120,39%, TOZD grafika 96,49%, TOZD titanov dioksida 94,44% in galvana 72,30%.

Produktivnost dela

Produktivnost dela je v merilu celotnega podjetja porasla za 21,76%. Tako visok porast produktivnosti dela je posledica novoustvarjene vrednosti iz naslova proizvodnje titanovega dioksida z modernim tehnološkim postopkom, ki zaheta v prmerjavi z ostalo proizvodnjo v Cinkarni manj živega dela.

Medtem je produktivnost dela v podjetju, če ne upoštevamo TOZD titanov dioksida v stagnaciji.

Prodaja v tujino

Vrednost dosežene prodaje v tujino v prvem četrtletju znaša

5.083.487 \$. V primerjavi z istim razdobjem preteklega leta je vrednost izvoza porasla kar za 222,1% v merilu celotnega podjetja.

Kumulativni osnovni plan za prvo četrtletje je presežen za 26,9%.

62,13% celotne vrednosti izvoza je bilo prodano za konvertibilno valuto, preostanek pa na vzhodnoevropsko področje.

Udeležba posameznih TOZD v izvozu

TOZD	Dosežena vrednost v USA \$	Odstotek udeležbe	Odstotek udeležbe na konvertibilnem področju
Metalurgija	3.377.531	66,44	71,63
Kemija	204.310	4,02	100,00
Grafika	54.631	1,07	100,00
TiO ₂	1.447.015	28,47	33,18
SKUPAJ	5.083.487	100,00	62,13

Letos pestra dejavnost

ORIS PROGRAMA KULTURNE SKUPNOSTI CELJE IN REGIONALNIH KULTURNIH DEJAVNOSTI ZA LETO 1974

Kulturna skupnost Celje združuje razen poklicnih in amaterskih kulturnih dejavnosti za zadovoljevanje kulturnih potreb delovnih ljudi na območju občine Celje še regionalne kulturne dejavnosti za potrebe širše regije in celo ved od nje.

Regionalno kulturno dejavnost opravljajo naslednji kulturni zavodi: Muzej revolucije, Pokrajinski muzej Celje, Studijska knjižnica Celje, Slovensko ljudsko gledališče Celje, Zavod za spomeniško varstvo Celje in Zgodovinski arhiv Celje. Te regionalne dejavnosti nudijo delovnim ljudem v regiji najnujnejše potrebne možnosti za uživanje poklicno ustvarjenih kulturnih dobrin in storitev.

Muzej revolucije Celje zbira, hrani, proučuje in razstavlja na stalnih in občasnih tematskih razstavah gradivo iz zgodovine delavskega gibanja in NOB za območje občin: Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Sentjur, Šmarje pri Jelšah, Velenje in Zalec. V muzeju je stalno razstavljenih 738 fotografij, 452 muzealij in 310 raznih drugih dokumentov. Za potrebe regije pripravlja naslednje občasne razstave: Gornja Savinjska dolina v NOB in Kozjansko v NOB in eno potujočo razstavo. Razen tega bo muzej opravil raziskavo in zbiranje gradiva o aktivistih OF na območju celjsko-savinjskega okrožja OF.

Pokrajinski muzej Celje zbira, hrani, urejuje, proučuje in razstavlja zgodovinsko gradivo od prazgodovine do polpreteklosti za območje naslednjih občin: Celje, delno Hrastnik, Laško, Mozirje, delno Slovenske Konjice, Sentjur, Šmarje pri Jelšah, delno Trbovlje, delno Velenje in Zalec. Zbranih ima nad 33.000 muzealij in kulturno-zgodovinsko razstavo v I. nadstropju Stare grofije z znanim Celjskim stropom. Poleg tega skrbi muzej na območju regije za potrebna arheološka izkopavanja.

Strokovno knjižničarsko dejavnost bo opravljala **Studijska knjižnica Celje** za območje občin: Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Sentjur, Šmarje pri Jelšah, Velenje in Zalec. Strokovnjaki Studijske knjižnice pomagajo pri razvoju in sanaciji mreže ljudskih knjižnic in matičnih knjižnic v regiji. Hkrati nudi Studijska knjižnica iz svojega fonda preko 100.000 knjižnih enot vsem delovnim ljudem v regiji za študij in strokovno izpopolnjevanje. Za vso regijo je vključena tudi v mednarodno medknjižnično izposajo strokovne literature.

Slovensko ljudsko gledališče Celje skrbi z osmimi uprizoritvami za odrasle in z eno mladinsko

uprizoritvijo s skupaj 190 do 200 predstavami v Celju in okrog 60 na gostovanjih za poklicno gledališko dejavnost na območju širše celjske regije in v Posavju ter

Zasavju. Poleg tega organizira gledališče v sodelovanju z drugimi temeljnimi kulturnimi skupnostmi gledališke karavane za obisk predstav v matični hiši v Celju za odrasle in mladino. Dodatno organizira Slovensko ljudsko gledališče v matični hiši letno več gostovanj drugih slovenskih, jugoslovanskih in tudi inozemskih kakovostnih gledaliških ansamblov.

Zavod za spomeniško varstvo Celje skrbi, dokumentira, proučuje in strokovno vodi obnovitvena dela ter daje soglasja in mnenja za vse posege na kulturnih spomenikih. Za potrebe urbanizma izdeluje spomeniškovarstvene elaborate in predpisuje način varovanja spomenikov in njihovo vključevanje v sodobni življenjski utrip. Opisane naloge opravlja zavod za območje občin: Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Sentjur, Šmarje, Velenje, Zalec, Hrastnik, Trbovlje in Sevnica. V letu 1974 predvideva zavod spomeniškovarstvene akcije na gradu v Slovenskih Konjicah, v Lutrovi kleti in na gradu v Sevnici, obnovo podružnične cerkve na Čelovniku (občina Sevnica), obnovo cerkve Sv. Jakoba v Dobrini in Sv. Rozalije v Zlatečah občina Sentjur), obnovo stare kmečke hiše v Predenci 18,

Spajkanje gumijastih cevi v obratu titanovega dioksida.

gradu Podsreda, lekarne in samostana Olimje, cerkve Marija na Pesku in Sv. Rok (občina Šmarje pri Jelšah) ter na gradovih Celje ter Lemberg in na taborni cerkvi na Svetini (občina Celje).

Zgodovinski arhiv Celje zbira, ureja, hrani in proučuje zgodovinsko ter novo nastajajoče arhivsko gradivo vseh vrst za območje občin: Celje, Krško, Mozirje, Sevnica, Slovenske Konjice, Sentjur, Šmarje, Velenje, Zalec, Brežice, Hrastnik, Trbovlje in Zagorje.

Osnovni problem arhiva je pomanjkanje skladiščnih prostorov za prevzem novega gradiva.

Pomanjkanje strokovnih kadrov občutijo vsi zavodi, ki opravljajo regionalno kulturno dejavnost, saj se mladi le neradi zaposlujejo izven Ljubljane. Da bi lahko regionalne dejavnosti bolj normalno delovale, je treba v letu 1974 zagotoviti naslednje nove moči: višje kvalificirano knjižničarko za Studijsko knjižnico Celje, čuvaja za Pokrajinski muzej, dva igralca za Slovensko ljudsko gledališče Celje, arhivarja za arhiv in umetnostnega zgodovinarja za Zavod za spomeniško varstvo. Nove strokovne moči pa bomo dobili samo, če jim bomo zagotovili tudi stanovanja.

Za potrebe regionalnih dejavnosti je treba tudi zagotoviti investicijsko-vzdrževalna dela na zgradbah regionalnih zavodov, in sicer: obnovo streh na Muzeju revolucije in na gledališču, nadaljnjo obnovo stalnih razstavnih prostorov Pokrajinskega muzeja in druge manjše posege.

Poleg opisanih regionalnih kulturnih dejavnosti pa skrbi Kulturna skupnost Celje še za Mestno ljudsko knjižnico z mrežo ljudskih knjižnic v Gaberju, Dobrni, Vojniku Trbovljah in Štorkah ter izposojevališči v Strmcu, Šmartnem, Frankolovem in na Svetini. Podpira založniško dejavnost Celjskega zbornika in izhajanje mladinske kulturne revije »Obrazi«. Financira kinotečne filmske predstave ter mladinsko pionirsko filmsko gledališče v Celju. Zagotavlja dejavnost Likovnega salona in Društva oblikovalcev Celje ter Koncertne poslovalnice Celje. Poleg glasbene mladine in kinoamaterjev pa skrbi še za okrog dvajset amaterskih kulturnih društev. Podpira tudi Društvo slavistov in Etnografsko društvo. Razen tega pa sofinancira mladinski pevski festival, mladinsko literarno prireditev Naša beseda v republikem merilu ter republiško srečanje amaterskih gledaliških skupin. Hkrati zagotavlja še gostovanje opere v Celju in gostovanje Lutkovnega gledališča iz Ljubljane.

Prijateljsko srečanje

ŠAHISTOV CINKARNA — MARIBORSKI TISK 4,5:3,5

Dne 8. februarja je bilo v Mariboru odigrano prijateljsko srečanje med šahisti Mariborskega tiska in Cinkarne.

Tekmovanje je bilo odigrano na osmih deskah. Takoj naj pomnimo, da je to bil prav poseben slučaj, saj sta se obe moštvi zadnjikrat srečali pred dvajsetimi leti, in sicer na Sindikalnem prvenstvu Slovenije v Portorožu leta 1954.

Naši gostitelji so zaradi odsotnosti nekaterih dobrih igralcev nastopili oslabljeni, pa tudi v našem moštvu je manjkal ing. Zelenović.

Cetudi je to bilo prijateljsko srečanje, so igralci obeh ekip zelo resno vzeli igro, čeravno je bilo za partijo določeno le 45 minut za vsakega igralca. Prvi je končal ing. Ružič, za njim je ing. Pipuš privedel našo ekipo v vodstvo, toda le za kratek čas, ker je Lazić moral priznati zmago nasprotniku. Zatem je Počivalšek povišal rezultat na dva in pol ena in pol za nas, nakar so domačini kar hitro izenačili ter nato še povedli z 3,5 — 2,5. Ostali sta le partiji Dečko: Dvoršak in Mežnar: Štaubok. V obeh partijah so naši igralci imeli boljše pozicije, ki so jih z dobro igro privedli do zmage ter tako postavili končni rezultat 4,5:3,5 za Cinkarno.

Rezultati posameznih partij: 1. Dečko — Dvoršak 1:0, 2. ing. Pipuš — Vaupotič 1:0, 3. ing. Ružič — Pridigar remi, 4. Lazić — Kocman 0:1, 5. Mežnar — Štaubok 1:0, 6. Jančič — Jelen

0:1, 7. Počivalšek — Kores 1:0, 8. Mraz — Unger 0:1.

Po tekmi so domačini pripravili prijeten tovariški večer na katerem sta oba predsednika sekcij izrazila željo, da bi ta srečanja postala tradicionalna s čem bi poleg poslovnih vezi bila tudi prijateljska športno rekreacijska srečanja.

Našim igralcem bo srečanje ostalo v lepem spominu, saj so domačini bili res izredno gostoljubni. Povratno srečanje bo meseca aprila v Celju.

J. Š.

Drobni nasveti

Predmete iz cinka in bakra očistimo z nekaj kapljami močne kave.

Sol očisti madeže na porcelanu in bakrenih predmetih.

Prsne otise na svetlih vratih očistimo s kolobarji krompirja.

Tudi temne in zarjavele nože čistimo z razrezanim krompirjem.

Meso, ki se pri pečenju noče in noče zmečhati, polijte z nekaj žlicami ne preveč močnega kisa ali z žlico alkohola.

Če imate v svežnju dosti ključev podobnih oblik, jih boste lažje ločevali, če jih boste označili s črkami, napisanimi z rdečim lakom za nohte.

A.

Skandinaviska križanka

				ZAČETEK ABECEDE	ORJAŠKI KUŠČAR	ČEBELJI SAMEC	KEM. ZN. ZA KISIK	ČLANI ORGANI = ZACIJE ZM	OBJETJE	1000 KG	NOGOME- TAŠ HAJDUKA	EVROPSKA REKA	CC	KEM. ZN. ZA NATRIJ	ATA	
													NARODNI ODBOR			
				100 m ² Zastaranje, prenehanje veljavnosti			LJUBLJAN- BANKA AVT. OZN. NEMČIJE			Siromak, revez prosjak Slavni ital. FIZIK			REDKOST			
														EAST Najv. gora na svetu MOUNT...		
NIČ		CC	Znamka avt. gum KEM. ZN. za BISMUT				DEKLICA- literarno KAZALNI ZAI MEK					Kvartaški IZRAZ			Skladišče OROŽJA	
KEM. ZN. ZA ŽVEPLO		MESTO V ŠVICI PREHOD DNEVA V NOČ				REKA V VZH. Srbiji 2. ČRKA ABECEDE						MOŠKO IME NAŠTE = VANJE				
PISATELJ ZOLA					Vrednostni papir v različne namene				GRAM Sosednja DRŽAVA		Hlapljiva TEKOČINA					
KEM. ZN. ZA BROM			Jože Majcen Blodnjak, posiopje z zapleten. nodniki		Spletkar	TUJE M. IME	AMER. OBVEŠČ. AGENCIJA					RIMSKI CESAR				
ETIKETA							IN TAKO DALJE (kratica)					Pripomo- ček pri tehtanju				
LETOVIŠKI KRAJ PRI OPATIJI			Kraj na Primor. znak za elektr. upor v fiziki			Centralni KOMITE	Površinska mera				GMOTA Predsednik OBČINE					
AMPER		VRSTA POKLICA					Vrsta sedišč v gledališču ali OPERI					AVT. OZN. TURČIJE TOPILO ZA LAKE				
RIMSKA 5		AVT. OZN. ITALIJE OBNOVI = TEV	TUJE M. IME BORIS RADUNOV				HRVAŠKI VEZNIK OBRAT ZA IZDELAVO OPEKE			DEL DNEVA			KEM. ZN. ZA DUŠIK KEGLJA = ŠKI KLUB			
IZDELO = VALEC TORB						ZEMELJ = SKI PLIN	MEDMET			Madež od črnila na papirju LUKNJA VZEMLJI						
KRAJ NA AVSTR. KO- ROŠKEM POD KA = RAVANKAM			MARKO ČELEBA = NOVIČ	AVT. OZN. ŠPANIJE Erjavec JOSIP		MAJHEN PAJAC LITER									TOVARNA V CELJU	
3 ENAKE ČRKE			ORODJA za pomeljanje ČLOVEK V MLADOSTI						Sokratov TOŽNIK VRSTA TUJH CIGARET					AVT. OZN. AVSTRIJE ZADNJA ČRKA abecede		
MESTA, kjer se reke zli- vajo eno v drugo							VPRAŠAL- NICA DOMAČA pritrditelni- ca					MOŠKO IME				
DVE ZAPORED- NI ČRKI		TESLA (kratica) temeljna izobražev. skupnost	10 ČRKA ABECEDE	JEZERO V AFRIKI PLAČ							Nemški predlog ITALIJ RTV			POLMER INDUSTR. RASTLINA		
Sestavila A.M.	RIMSKO predverje OSEBNI ZAI MEK					ARTIKEL (kratica) AVT. OZN. ROMUNIJE				Kratica za lestvico na toplomeru po Reaumiru		PREDLOG	LJUDSKI ODBOR PRITRDIL- NICA			
LATINSKA KRATICA	IZVRŠNI ODBOR VEZNIK		ORANJE 16. ČRKA ABECEDE			MEDMET KEM. ZN. ZA FOSFOR				Verdijeva OPERA 21. ČRKA ABECEDE					SAMO = GLASNIK	
NAVAL, ATAKA						BORCI MED NOB										

Drobni nasveti

Majoneza se rada sesiri, kadar se vam mudi in prehitro prilivate olje. Se jo lahko rešite. V posebno skodelico dajte svež rumešnjak, ga razmešajte in po kapljicah dodajte preredki majonezi. Spet se bo zgostila.

Olje, ki je postalo žarko, še lahko uporabite. Vanj natresite

sol, da bo vsrkala neprijeten okus. Čez nekaj dni olje prelijte v drugo steklenico.

Tesne usnjene rokavice boste takole razširili: zavijte jih v vlažno brisačo in pustite eno uro. Nato jih natakните, previdno slecite in pustite, da se posušijo.

Pečenice in krvavice med pečenjem rade počijo. Surove jih nekajkrat prebodite z zobotrebcom, pa jih boste lahko servirali lepo cele.

Prismojeno mleko ima neprijeten vonj. Lonec z mlekom za nekaj časa pokrijte z moko krpico, jo splaknite z vodo in spet pokrijte. Postopek nekajkrat ponovite in slab duh bo izginil.

Perutnina bo mehkejša in sočnejša, če jo med pečenjem nekajkrat polijete z rumom (po žganju dobi neprijeten vonj). Staro kokoš pa zmehčate, če daste v prsno votlino žlico sladkorja in kosmiče surovega masla.

A. M.

Planine vabijo

Lanskoletni pohod sto cinkarjev na Triglav je ostal vsem udeležencem v lepem spominu. Ko smo se letos konec meseca marca ob izletu na Svetino spominjali tega pohoda in si ogledali film, so ponovno oživel nepozabni trenutki. V takem razpoloženju smo se dogovorili za letošnje izlete ter je odbor planinske sekcije na osnovi želj in možnosti pripravil program, ki ga danes objavljamo. Precej je planincev, ki delajo slovensko planinsko transverzalo, zato smo v programu čim bolj upoštevali te želje.

OBJAVLJAMO SPORED FILMOV, KI JIH BOMO GLEDALI DO 15. MAJA 1974

Kino Union

Od 27. do 30. aprila »TEKSAS JOE«, italijansko-španski barvni film.
Od 1. do 5. maja »KLIC CRNIH VOLKOV«, nemški barvni film.

PREDPREMIERA FILMOV S FESTA 1974

6. maj »MESEC IZ PAPIRJA« ameriški barvni film.
7. maja »NI DIMA BREZ OGNJA« francoski barvni film.
9. maja »VLAJ ZA DVA KLATEŽA« ameriški barvni film.
10. maja »NORA HIŠA LUTK« angleški barvni film.
11. maja »SODNIK ZA OBESANJE« ameriški barvni film.
12. maja »ATENTAT« francoski barvni film.
Od 13. do 16. maja »STRAH V NOČI« angleški barvni film.

Kino Metropol

Od 27. do 30. aprila »KRVAVI OPIJ« italijanski barvni film.
Od 1. do 4. maja »CESAR IN ROSALIE« francoski barvni film.
Od 5. do 8. maja »MARSELSKI KLAN« francoski barvni film.
Od 9. do 12. maja »HOLANDSKA VEZA« angleški barvni film.
Od 13. do 16. maja »ROMEO IN JULIJA« ameriški barvni film.

Kino Dom

Od 27. do 30. aprila »UBIJE JOHNVA RINGA« italijanski barvni film.
Od 1. do 3. maja »NEKATERI SO ZA VROČE« ameriški barvni film.
Od 4. do 7. maja »UMORI NA VIKENDU« ameriško-italijanski barvni film.
Od 8. do 12. maja »IME MU JE BIL SVETI DUH« italijansko-španski.
Od 12. do 16. maja »POSLEDNJI DRACULA« angleški barvni film.

Predstave so vsak dan ob 16., 18. in 20. uri. Program objavljamo po podatkih Kino podjetja Celje in za spremembe ne odgovarjamo.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi svojega moža Alojza Kampuša, se iskreno zahvaljujem sodelavcem in vodilnemu osebju Cinkarne za izkazano pomoč in darovane vence.

Kampuš Antonija

Za letos so torej predvideni naslednji izleti v gore:

● 27. aprila enodnevni izlet na Pešivec. Odhod iz Celja zjutraj in povratek proti večeru.

● 11. in 12. maja dvodnevni pohod po Pohorju. Odhod iz Celja 10. 5. popoldne, povratek v Celje 12. 5. proti večeru.

● 8. in 9. junija dvodnevni pohod po Karavankah. Odhod iz Celja 7. 6. popoldne, povratek 9. 6. zvečer.

● 27. in 28. julija dvodnevni pohod v Julijske alpe. Odhod iz Celja 26. julija popoldne in povratek 28. 7. proti večeru.

● 29. 30. in 31. avgusta tridnevni pohod po Julijskih alpah. Odhod iz Celja 28. 8. popoldne, povratek 31. 8. zvečer.

● 21. septembra enodnevni izlet na Nanos. Odhod iz Celja zjutraj, povratek proti večeru.

● 12. oktobra enodnevni zaključni izlet na Boč. Odhod iz Celja zjutraj in povratek zvečer.

Za vsak izlet bomo še posebej obveščali s plakati na oglasnih deskah ter v omaricah.

Prepričani smo, da se bo vsak planinec lahko udeležil vsaj nekaj izletov, tako da bi bila tudi letošnja sezona vsaj tako uspešna, kot je bila lanska.

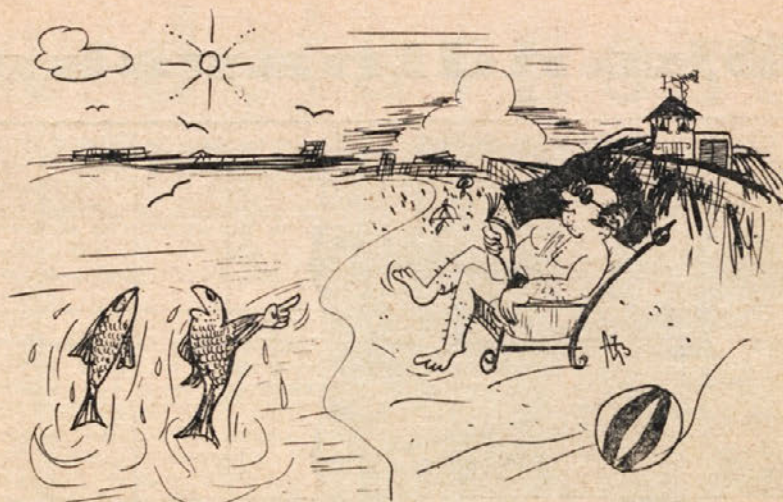
Odbor planinske sekcije

KADROVSKE VESTI

V mesecu februarja so prišli v podjetje: Kores Janez, Mesec Branko, Zagorec Josip, Mamič Milka, Fijačko Edvard, Dura Borislav, Uhr Mato, Salaj Zlatko, Vujaškovič Zeljko, Španič Duro, Jus Franc, Ščančar Stefan, Pavič Mijo, Tanasijević Radmila, Suklamot Stjepan, Obrez Mihael, Magdalenc Jože, Rkulovič Marija, Dovljašević Dobrišlav, Batinič Slavoljub, Klinar Tatjana, Hotič Kemal, Spasojević Milivoj, Lovrenčič Josip, Lukačević Josip, Lukačević Jozo, Rogič Borislav, Malečič Milorad, Paukovič Stanislav, Paradižnik Danica, Krajnc Ivan, Klakočar Marija, Gorkič Dušan, Panič Radovan, Pavlovič Petrija, Zivanovič Zivorad, Veselimovič Slobodan, Zgank Franc, Krasojevič Stana.

Iz podjetja so odšli: Bura Stanislav, Guzej Anton, Grozovič Stojan, Arsovič Radmil, Mandič Milutin, Valek Stanko, Korosec Franc, Zerah Matevž, Radakovič Nenad, Jus Janez, Horvat Anton, Doberšek Nevenka, Drekovič Nenad, Durič Borivoj, Batinič Slavoljub, Zorko Leopold, Šarlah Drago, Novakovič Milan, Zgajner Natalija, Lazovič Savo, Kovačič Karel, Markovič Anto, Hodič Nedim, Samarin Branko, Zivanovič Hilda, Klakočar Marija, Srednoselec Valent, Čolovič Radojko, Čanžek Marija. V JLA so odšli: Kmetec Drago, Pavlič Ivan.

Upokojeni so bili: Kristan Anotinja in Skale Anton.

— Velika riba; ima vilo vikend v hribih in na morju ter dva mercedesa!
— Pa je še niso ujeli?

PRAVILNA PREHRANA — BOLJŠE ZDRAVJE

Svetovni dan zdravja 1974

25-letni jubilej svetovnih dnevov zdravja od leta 1950 — 1974

Svetovni dan zdravja (SDZ) v letu 1974 je posvečen prehrani z geslom »PRAVILNA PREHRANA — BOLJŠE ZDRAVJE«.

Ta tema je zelo pereča, ker imamo enako kot vse druge države v svetu hude skrbi in resne zdravstvene probleme v zvezi s pomanjkljivo prehrano, slabimi prehranskimi navadami in s higieno in preskrbo živil.

V večjem delu sveta sta zelo razširjeni nepravilna prehranjenost. Bolezni v zvezi s pomanjkanjem hrane zahtevajo številne žrtve. Poleg tega pa slaba prehrana zmanjšuje obrambne sposobnosti telesa proti infekcijam, zlasti pro otrocih. Ponekod v svetu pa tudi preobilno hranjenje in napačna izbira živil prispevata svoj delež k stalnemu naraščanju presnovnih motenj ter boleznih srca in ožilja in tako skrajšujeta življenjsko dobo.

V svetovnem merilu je pereč in hud problem onesnaževanja živil, ki povzročata zastrupitve s hrano, te pa imajo lahko resne posledice za zdravje. Poleg tega pa se zaradi onesnaževanja mnogo živil tudi uniči. Tudi modernizacija industrije in poljedelstva, kakor tudi nove metode konzerviranja in predelave živil so prinesle s seboj cel niz nerešenih problemov. Razni aditivi* in rezidua** lahko pomenijo številne nevarnosti za zdravje, zato je treba njihovo uporabo nadzirati in spravitvi v racionalne okvire (* — dodatki, ** — škodljivi ostanki v živilih).

Letošnji svetovni dan zdravja je hkrati 25-letin jubilej svetovnih dnevoov zdravja od leta 1950-1974.

Letošnji svetovni dan zdravja ima predvsem namen:

— seznaniti prebivalstvo z vsemi zdravstvenimi problemi, ki jih povzročata neustrezna prehrana;

— opozoriti starše in osebe, odgovorne za prehrano otrok in mladine v vzgojno varstvenih zavodih, šolah, internatih, počitniških kolonijah, itd., na osnovne zahteve pravilne prehrane, na higienske navade v prehranjevanju, na pravilen in varčen odnos do živil, kar pa vse spada v splošno vzgojo slehernega državljanca, obenem pa pomeni enega iz

med osnovnih pogojev za zdrav telesni in duševni razvoj;

— informirati in spodbuditi pedagoške delavce, da v okviru zdravstvene vzgoje v šolah kakor tudi drugih predmetov ponovno poudarijo pomen pravilne, uravnovešene prehrane ter higienskih navad v prehranjevanju za utrjevanje in napredek zdravja;

— pridobiti zdravstvene delavce, da v vsakdanjem stiku z bolniki kakor tudi v svojem izobraževalnem delu opozarjajo na škodljive posledice, ki jih ima za zdravje nezadostna, enostranska prehrana, pa tudi preobilno prehranjevanje;

— mobilizirati javnost, da sodeluje s sanitarno inšpekcijo in da stalno obvešča o primerih, ko gre za nehygiensko proizvodnjo ter prodajo živil bodisi v trgovinski ali gostinski mreži;

— da se poostri družbena kontrola nad proizvodnjo in prodajo živil. Potrošniški sveti naj bodo redni informatorji prebivalstva o rezultatih njihove kontrole nad živili in naj potrošnike opozarjajo pred nakupi sumljivih ter higiensko neprimernih živil ter informirajo strokovne službe in prebivalstvo o higiensko neustreznih živilskih obratih proizvajalcev oziroma prodajalcev.

Misli

Ako hočeš koga spoznati mu moraš oblast dati.

Alkohol je vedno pil, gospodar nikdar ni bil, hiša mu je podrtija, a v družini razprtija.

Besede, ki govore resnico, navadno niso prijetne.

Za uspešno poslovanje so predpogoji dobri tovariški odnosi — nikakor pa ne pretesna prijateljstva.

Rad poslušam ljudi, ki govorijo o sebi. Takrat se sliši samo dobro.

S kariero je podobno kot v kinu. Običajno ti je napoti kakšna glava.

Nekateri ljudje so podobni cigareti. Vedno jih nekdo drži v rokah, na koncu pa odvrže.